

**Oriveden helluntaiseurakunnassa syksyllä 2017 pidetyn
raamattuviikonlopun puhemuistiinpanot aiheesta**

Mitä voimme oppia ihmisestä, uskosta ja Jumalasta Aadamin ja Eevan kautta?

1. Moos. 1:26 – 3:24

la 7.10. klo 15

la 7.10. klo 16

su 8.10. klo 11

su 8.10. klo 12

Veikko Nieminen

Tekstissä on käytetty KR33/38 käännöstä ellei toisin mainita.

RK = Raamattu Kansalle -käännös

1. tunti: la 7.10. klo 15

Alkusanat

Aadamin ja Eevan kautta voimme oppia ihmisestä, uskosta ja Jumalasta paljon. Ja tässä opetussarjassa käytämme vain tätä tarkastelukulmaa. Voisimme tarkastella Aadamia – ehkä monille yllätyksenä – myös Kristuksen erikuvana (Room 5:14; 1. Kor 15:45,47) ja näin Eevaa Kristuksen vaimon, seurakunnan, esikuvana (Ef 5:21-32; Ilm 19:7; 21:9), mutta tätä emme tee nyt näillä tunneilla.

1. Ihminen – Jumalan kuva ja kaltainen

26. *Ja Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat."*

27. *Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. (1. Moos 1:26-27)*

1.1. Luomiskertomuksessa viittaus Jumalan kolminaisuuteen

26. *Jumala sanoi: "Tehkäämme ...". 27. Ja Jumala loi (1:26-27)*

Jakeissa käytetään Jumalaan liittyen sekä yksikköä että monikkoa erikoisella tavalla: "sanoi" ja "loi" ovat yksikössä, mutta "tehkäämme" on monikossa.

Vastaavasti jakeessa 3:22 esiintyy kummatkin muodot: "Herra Jumala sanoi" on yksikössä, mutta jatko "katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku meistä" on monikossa. Myös kielten sekoituksen yhteydessä jakeissa 11:6-8 sanat "Herra sanoi" ja "Herra hajotti" ovat yksikössä, mutta välissä oleva ilmaisu "astukaamme alas ja sekoittakaamme" on monikossa. Myös Herran ilmestyessä kolmen miehen hahmossa Aabrahamin luokse Mamren tammistoon yksikkö ja monikko vaihtelee tavalla, joka on vastoin "kieliopin sääntöjä" (1. Moos 18), mutta emme katso sitä nyt tarkemmin.

Jesajan kirjassa havaitsemme saman: "Ja minä kuulin Herran äänen sanovan (= yksikkö): "Kenenkä minä lähetän (= yksikkö)? Kuka menee meidän puolestamme (= monikko)?" Minä sanoin: "Katso, tässä minä olen, lähetä (= yksikkö) minut" (Jes 6:8).

Jumala käytti siis jo luomiskertomuksesta lähtien itsestään sekä yksikköä että monikkoa. Tämä valmistaa tietä sille Raamatun totuudelle, että samalla kun (siteeraan kieliasiantuntijoita) "Herra, meidän Jumalamme (= monikko), Herra on yksi" (= echad, mikä tarkoittaa yhdistämällä aikaan saatua ykseyttä) (5. Moos 6:4), samanaikaisesti Jumala muodostuu kuitenkin useammasta persoonasta.

Em. jakeet jättävät avoimeksi montako persoonaa Jumalassa on, vaikka alustavan vastauksen antaa jo luomisjakeet 1:2-3: "Jumala loi taivaan ja maan", "Jumalan Henki (= Pyhänä Henki) liikkui vetten päällä" ja "Jumala sanoi (= Sana on Jeesus Kristus): 'Tulkoon valkeus'. Ja valkeus tuli." eli Jumala loi kaiken Sanallaan (Ps 33:6; Kol 1:16; Hepr 11:3) ja tämä luova Sana oli ja on Jeesus Kristus (Joh 1:1,3,14; 1. Joh 1:1; Ilm 19:13).

Mutta UT paljastaa selkeästi, että Jumala koostuu kolmesta persoonasta, Isästä, Pojasta ja Pyhästä Hengestä. Poimitaan sieltä muutama selkeä kohta:

- "Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sentähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi." (Luuk 1:35 Pyhä Henki, Jumala ja Hänen poikansa)

- Jordanilla Jeesuksen Poikana noustua kastevedestä, taivaasta kuului Isän ääni *"tämä on minun rakas Poikani"* ja Pyhä Henki kyyhkysen muodossa laskeutui Jeesuksen päälle (**Matt 3:16-17**).
- *"Ja minä (= Poika) olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Puolustajan (= Pyhä Henki) olemaan teidän kanssanne iankaikkisesti"* (**Joh 14:16**)
- Lähetyskäskyssään Jeesus käski kastaa *"Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (= nimi yksikössä, puhuu Jumalan ykseydestä)"* (**Matt 28:19**).
- *"Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan (= Isä) rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne."* (**2. Kor 13:13**)
- *"sillä hänen (= Poika) kauttansa on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä (= Pyhä Henki) Isän tykö."* (**Ef 2:18**).

Jumalan kolminaisuutta vastaan hyökätään, mutta me voimme pitää siitä kiinni, sillä me voisimme osoittaa Raamatusta, että kaikki kolme, Isä, Poika, mutta myös PH, ovat oma Persoona, mutta emme tee sitä nyt.

1.2. Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi

26. *Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ...*

27. *Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi (1:26-27)*

Mitään muuta luotua ei tehty samalla tavalla Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi kuin ihmistä. Eikä ennen minkään muun luomista Jumalan kolminaisuus käynyt keskusteltu ja pitänyt taivaassa palaveria kuin ihmisen, luomakunnan tulevan hallitsijan (1:28) luomisen. No miksi keskusteltiin ja miksi pidettiin palaveria? Siksi, että Jumala tiesi ihmisen luomiseen liittyvät riskit, Hän tiesi tulevan syntiinlankeemuksen ja sen seurauksena koko ihanan luomakunnankin joutumisen synnin ja turmeluksen alaisuuteen (1. Moos 3:17-19; 5:29; Room 8:19-22). Ja tämän tähden Jumala laski ennen ihmisen luomista sovittamisen ja takaisinlunastamisen kustannukset ja sopi työnjaoista, mikä tehtävä Jumalan kolminaisuuden kullekin osalle tässä työssä tulee:

16. *Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.* (**Joh 3:16**) – Isän osuus antaa Poika

19. *Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.* (**2. Kor 5:19**) – Isän osuus

32. *Katso, tulee hetki ja on jo tullut, jona teidät hajotetaan kukin tahollensa ja te jättätte minut yksin; en minä kuitenkaan yksin ole, sillä Isä on minun kanssani.* (**Joh 16:32**) – Isän osuus

18. *tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne,*

19. *vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan,*
20. *hänen, joka tosin oli edeltätiedetty jo ennen maailman perustamista, mutta vasta viimeisinä aikoina on ilmoitettu teitä varten* (**1. Piet 1:18-20**; Apt 4:27-28) – Pojan osuus

14. *kuinka paljoa enemmän on Kristuksen veri, hänen, joka iankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntonne kuoleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!* (**Hepr 9:14**) – PH:n osuus

Koko Jumalan kolminaisuus oli ennen ikuisia aikoja sovitulla tavalla mukana ristillä tapahtuneessa ihmisen sovitus- ja lunastustyössä. Ja ihmisen lunastamisen seurauksen myös koko luomakunta vapautuu erään kerran turmeluksen orjuudesta – Jumala ei anna vain meille uutta ja kirkastettua ruumista, vaan Hän luo uudet taivaat ja uuden maan (Ilm 21:1).

1.3. Mikä teki ihmisestä Jumalan kuvan ja kaltaisen?

Ihmisen luotiin siis Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi, mutta mikä oikeastaan erotti ihmisen Jumalan kuvaksi muusta luomakunnasta?

Luodessaan eläimiä Jumala teki niille ruumiin maan tomusta (1:24-25). Kun Jumala rakensi ihmisen, käyttikö Hän parempaa raaka-ainetta, koska oli tekemässä Jumalan kuvaa? Ei käyttänyt, vaikka lähistöllä oli tarjolla erityisen hyvää kultaa, onyks-kiveä (on kallis jalokivi, oli yhtenä kivenä ylimmäisen papin puvussa, 2. Moos 25:7; Job 28:16) ja bedellion-pihkaa (hyvähajuista ja läpikuultavaa hartsia) (2:11-12). Jumala otti käteensä vain samaa maan tomua, mistä eläimetkin oli tehty, ja teki siitä ihmisen (2:7). Myöhemmin Jumala sanoikin ihmiselle: ”*Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.*” (3:19). Maasta tehdyn ihmisruumiin ainesosien arvo, ilman kultahampaita ja Titanium-ruuveja, ei ole paljon mitään.

Näemme, että ruumis ei varsinaisesti tehnyt ihmisestä Jumalan kuvaa ja kaltaista.

Onko perusta Jumalan kovalle ja kaltaisuudelle sitten ihmisessä luonnollisia elintointoja ylläpitävä sielu toimintoinen eli tahto, tunne ja järki jne.? (Huom. Raamattu käyttää sielua paikoin tarkoittamaan kolminaisuutemme kahta osaa, sielua ja henkeä, joskus jopa koko ihmistä: ”*niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua*”, **Apt 2:41**.) Ihmisen sielukaan ei ollut varsinaisesti se, mikä tekee ihmisestä Jumalan kuvan, koska elämälläkin on sielunelämää, vaikkakin alempiasteista.

Perusta Jumalan kuvana olemiselle on siinä, mitä sanotaan jakeessa **2:7**: ”*ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu*”. Elämälläkin on ”*sieraimissaan elämän hengen henkäys*” (**7:22**), joka pitää yllä fyysistä elämää, mutta ihmisen kohdalla Jumalan puhallus merkitsi fyysisen elämän herättämisen lisäksi Pyhän Hengen puhaltamista ihmiseen – tämän osoittaa se, kun ylösnoussut Herra ilmestyi Hänet Getsemanessa jättäneille ja kieltäneille opetuslapsille ”*hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: 'Ottakaa Pyhä Henki'*” (**Joh 20:22**). Jumalan puhallus on siis Pyhä Henki (vrt. Joh 3:8, *tuuli* ja *Henki* on sama alkukielen sana!). Tässä puhalluksessa tuli aarre saviastiaan (2. Kor 4:7) ja nyt voidaan sanoa: ”*Jumalan henki on minut luonut, ja Kaikkivaltiaan henkäys elävöittää minut.*” (**Job 33:4**). Ja tähän puhallukseensa perustuen Jumala ”*kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka hän on pannut meihin asumaan*” (**Jaak 4:5**).

1.4. Seurauksia Jumalan kuvana ja kaltaisena olemisesta

Ihmisen Jumalan kuvana ja kaltaisena olemisesta seurasi jotakin ja tämä mahdollisti joitakin:

(1) Jumalan puhalluksen seurauksena ihmisestä tuli Jumalan tavoin kolminainen: hänellä on ruumis, sielu ja henki (1. Tess 5:23). Eläimillä tätä kolminaisuutta ei ole. Enempää perustelematta sanon, että tätä Jumalan ja ihmisen kolminaisuutta heijastavat ilmestysmajan ja Herran temppelin kolmiosaisuus: niissä oli esipiha, pyhän ja Jumalan varsinainen läsnäolon paikka, kaikkein pyhin – vastaten sydäntämme.

(2) Kaiken hallitsevan Jumala kuva ja kaltaisuus ihmisessä näkyi myös siinä, että Jumala asetti hänet vallitsemaan, viljelemään ja varjelemaan luomakuntaa, tekemään

se itselleen alamaiseksi (1. Moos 1:28; 2:15). Ja ei vain tämä, vaan myös kerran tulevassa ajassa Hänen omansa tulevat hallitsemaan (Luuk 19:16-19), istumaan valtaistuimilla ja tuomitsemaan (Matt 19:28; 1. Kor 6:2-3; Juuda 1:14).

(3) Ihmisen luomisesta Jumalan kuvaksi seuraa myös se, että Jumalalla on ihmiseen ehdoton omistusoikeus. Tämä tulee ilmi hyvin mm. Jeesuksen sanoista koskien verorahaa:

19. *"Näyttäkää minulle veroraha." Niin he toivat hänelle denarin.*

20. *Hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?"*

21. *He vastasivat: "Keisarin". Silloin hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on". (Matt 22:19-21)*

Jeesushan sanoi tässä, että kullakin on omistusoikeus siihen, missä hänen kuvansa ja päällekirjoituksensa on.

(4) Ihmisen luominen alkuaan Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi mahdollisti sen, että Jumala pystyi Kristuksessa tulemaan ihmiseksi. Hän ei tullut enkeliksi eikä muuksi luomakunnan osaksi, vaan ihmiseksi ja tämä Jumalan ihmiseksi tuleminen oli välttämätöntä langenneen ihmisen sovittamiseksi ja lunastamiseksi. Miksi?

1.5. Langenneen ihmisen sovittaminen ja lunastaminen täytyi tapahtua itsensä viattoman ihmisen kautta

Paratiisissa ihminen teki syntiä ruumiissaan ollen. Jumalan kolminaisuus oli kuitenkin jo ennen maailman perustamista sopinut periaatteesta, että ihmisruumiissa tehty synti voitaisiin sovittaa itsessään synnittömän ja terveen lihan ruumiissa elävän ihmisen sijaiskuoleman kautta (Apt 4:27-28; 1. Piet 1:19-20; Room 8:3; Gal 4:4-5; Kol 1:21-22; Hepr 2:14). Näin VT:n viattomat eläinuhrit olivat vain väliaikainen ratkaisu ihmisen syntikysymykseen (Hepr 10:4; Room 8:13; eläin ei esim. voinut kuolla hengellisesti kenenkään puolesta). Ongelma oli siinä, että kukaan langenneen Aadamin suvun ihminen ei voinut lunastaa ketään toista, ei edes itseään, koska jokaisen oli kuoltava omien syntiensä tähden eikä siis jäänyt eikä jää mitään, minkä voisi lahjoittaa ja antaa toiselle (Ps 49:8-9; Matt 16:26).

Mikä oli Jumalan ratkaisu tähän? Se oli neitseestäsyntyminen. Neitseestäsyntymisen kautta Jumala tuli Jeesuksessa ihmiseksi, lihan ruumiiseen, mutta ilman Aadamin suvun syntiturmelusta, ilman ns. perisyntiä (Matt 1:23; Luuk 1:34-35; Joh 1:14). Tällaisena Hän pystyi elämään täysin puhtaan elämän täyttämällä ankaran lain sen viimeistä piirtoa myöten (Matt 3:17; Matt 5:17; Joh 8:46; 14:30). Tämän jälkeen Jeesus Jumalan säilyttämänä otti päälleen syntimme ja sairautemme ja kantoi ne ruumiissaan ristinpuulle (Jes 53:4,6; 1. Piet 2:24), kärsi edestämme koko rangaistuksen (Room 5:6; 2. Kor 5:21; Gal 3:13; 1. Tess 1:10; 1. Piet 3:18).

Ja tähän jatkona on vielä se, että Hänen ylösnousemuksensa, Hänen taivaaseen astumisensa ja kirkastettuun ruumiiseen pukeutumisen antaa meille nämä samat: hengellisen heräämisen, fyysisen haudasta nousemisen ja taivaaseen kirkastetussa ruumiissa nousemisen (Room 6:4-5; 1. Kor 15:51-54; Ef 2:6; Fil 3:21; 1. Tess 4:16-17; 1. Joh 3:2).

Tähän liittyen muutama sana luomakunnasta. Luomakunta (maa-planeetta, eläinkunta, kasvikunta) ei ole ollut koskaan moraalisesti vastuullinen eikä se ole voinut näin tehdä syntiä (paratiisissa vain ihmiselle annettiin kielto ja kerrottiin mitä sen rikkomisesta seuraisi, 2:16-17). Luomakunta tosin joutui ihmisen lankeamisen seurauksena synnin kirouksen alla (1. Moos 3:17-19), mutta – kuten Paavali asian ilmaisee – *"ei omasta tahdostaan, vaan alistajan"* ja tämän tähden se *"on tuleva vapautetuksi"*

turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen" ihmisen lunastuksen "sivutuotteena" (**Room 8:19-22**). Eli ihmisen lunastamisen yhteydessä hankittiin vapaus myös luomakunnalle ja tämä toteutuu osittain jo 1000-vuotisessa valtakunnassa ja täysimääräisenä Jumalan luomassa uudessa maassa (Jes 11:6-9; 65:17,25; 2. Piet 3:13; Ilm 21:1).

2. Syntiinlankeemuskertomus

Jos poistaisimme Raamatusta 1. Mooseksen kirjan 3. luvun, emme voisi ymmärtää Kirjaa siitä eteenpäinkään. Luku 3 luku kertoo synnin tulemisen ihmiskuntaan ja luomakuntaan ja loppuosa Raamattua kertoo kuinka Jumala *"tekee tyhjäksi perkeleen teot"* (**1. Joh 3:8**), kuinka Hän lunastaa ja sovittaa ihmisen (Ef 1:7; Kol 1:14; 2. Kor 5:18; 1. Joh 2:2) ja asettaa kaikki kohdalleen luomakunta mukaan lukien (Apt 3:21; Room 8:19-22; Jes 65:17; Ilm 21:1).

2.1. Käärme petti vaimon – Kristus kesti kiusauksen

2.1.1. Miksi hyvän- ja pahantiedon puu – miksi kielto syödä siitä?

9. Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita, ihania nähdä ja hyviä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisia, niin myös hyvän- ja pahantiedon puun.

16. Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: "Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista,

17. mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman." (**2:9,16-17**)

Miksi Jumala kasvatti kaikkinaisten ihanien puiden lisäksi paratiisiin myös hyvän- ja pahantiedon puun ja kielsi syömästä sen hedelmää (2:9,17)? Kantava periaate on se, että Jumalan yhteydessä eläminen on perustunut aina vapaaehtoisuuteen, ihmisen haluun ja tahtoon (tosin tämäkin on Jumalan vaikuttamaa, Fil 2:13; Hepr 13:21). Aina on ollut ja on mahdollisuus osoittaa halunsa ja tahtonsa palvella ja totella Jumalaa tai kääntää selkänsä Hänelle.

Ja paratiisissa hyvän- ja pahantiedon puu kieltoineen ja käskyineen oli juuri tällainen annettu mahdollisuus, se tarjosi ihmisen vapaalle tahdolle väylän ilmaista, haluaako totella tai olla tottelematta Jumalaa. Puun istuttaminen ja kiellon antaminen kertovat siis sen, että kenenkään ei tarvitse palvella Jumalaa pakolla, vastoin tahtoaan. Jeesuskin sanoi opetuslapsilleen: *"Tahdotteko tekin mennä pois?"* (**Joh 6:67**).

Nyt syntiinlankeemuksen tällä puolella on ääretön määrä tapoja osoittaa, haluaako palvella Jumalaa tai eikö halua.

2.1.2. Kenen välikappaleena käärme oli?

1. Mutta käärme ... sanoi vaimolle: "Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista?'" ... (**3:1s.**)

Sekä Jumala että paha ovat käyttänyt eläintä välikappaleenaan. Erään kerran Jumala käski kaarneiden elättää Eliaa (1. Kun 17:4) ja toisen kerran Hän kokosi heinäsiirkat tuhoamaan Egyptiä (2. Moos 10:4). Mutta kenen välikappaleena käärme oli? Raamatussa on periaate, jonka mukaan *"puu tunnetaan hedelmistään"* (**Matt 12:33**). Ja käärmeen toiminta paratiisissa ei jätä ketään epäselväksi, kenen renkinä se oli: se oli saatanan välikappaleena. Myöhemmin UT:ssa saatanaa jopa kutsutaan käärmeeksi: *"Ja suuri lohikäärme, se vanha käärme, jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan ..."* (**Ilm 12:9**) ja *"Ja hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on perkele ja saatana ..."* (**20:2**).

2.1.3. Miksi saatana käytti juuri käärmettä välikappaleenaan?

Vastaus löytyy sanoista:

1. *Mutta käärme oli kavalin kaikista kedon eläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt (3:1)*

Raamattu paljastaa peitetyksi saatanan asuneen ennen lankeemistaan ”Eedenissä, Jumalan puutarhassa”. Hän oli viisain, voimakkain ja suurin enkeliruhtinas (Hes 28:12s.; Jes 14:12s.), joka sittemmin ylpistyi haluten tehdä itsensä Jumalan vertaiseksi. Hän nousi kapinaan Jumalaa vastaan vetäen mukaansa osan enkeleistä. Nämä kaikki tulivat syöstyksi alas taivaasta (Luuk 10:18; vrt. Ilm 12:7-8; 2. Piet 2:4; Juuda 1:6).

Nyt vastaava oli toistumassa toisessa Jumalan puutarhassa: Vihollinen tunkeutui käärmeen muodossa Eedeniin yllyttämään ihmistä kapinaan Jumalaa vastaan saadaakseen Jumalan viisauden, tullakseen tietämään ”*niinkuin Jumala*”. Ennen syntiinlankeemusta käärme oli ”*kavalin* (= viekkain, ovelin ja älykkäin) *kaikista kedon eläimistä*” (3:1), myös Jeesus vahvisti tämän sanomalla ”*olkaa siis älykkäät kuin käärmeet*” (Matt 10:16).

Ja tämä käärmeen ylivertainen oveluus ja viisaus kaikkiin muihin eläimiin nähden oli selvästikin syy, miksi vihollinen valitsi käärmeen eikä tyhjänä pitämäämme aasia tai kamelikurkea, jonka ”*Jumala on jättänyt ... viisautta vaille ja tehnyt sen ymmärryksestä osattomaksi*” (Job 39:20).

Tänäkin päivänä saatana käyttää samoja vanhoja ”valttikorttejaan”: hän yrittää tehdä ihmiseen vaikutuksen inhimillisen suuruuden ja mahtavuuden kautta vetoamalla ihmisviisauteen, joka voi tosin olla riivaajien viisautta (Jaak 3:15), tietoon ja tieteeseen, joka toi olla kuitenkin tiedon nimellä kulkevaa valhetietoa (1. Tim 6:20), oppiarvoihin (2. Kor 11:5; vrt. Luuk 3:1-2; 1. Kor 1:26), suuriin ihmisjoukkoihin (vrt. Matt 7:13-14; Luuk 12:32), mahtaviin ulkoisiin puitteisiin (Luuk 21:5-6), vuosisataisiin perinteisiin (Esra 4:1-3; vrt. Mark 1:27) jne.

Kun tiedostamme tämän strategian, voimme paremmin varoa emmekä anna näiden lumota meitä.

2.1.4. Miksi saatana valitsi kohteekseen vaimon?

Paavali kutsuu naista ”*heikommaksi astiaksi*” (1. Piet 3:7), mutta emme lähde etsimään vastausta tästä käsin, vaan nostamme esiin kaksi muuta ajatusta.

(1) Adam oli tutustunut käärmeeseen jo ennen vaimon luomista eläimille nimiä antaessaan (2:19-22). Jumalahan oli tuonut nimien antamiseksi eläimet Aadamin eteen ja tämä oli järkevää vain silloin, kun nimi perustui eläimen tarkkailemiseen ja tuntemiseen ja oli näin sitä kuvaava (Raamatussa onkin periaate, että ”*nimi on miestä myöten*”, 1. Sam 25:25). Näin Adam epäilemättä tunsu sen taidot, viekkauuden ja viisauuden ja olisi osannut olla varuillaan käärmeen suhteen. Mutta vaimo kohtasi käärmeen arvattavasti ensimmäisen kerran, se ilmestyi lumoavine viekkauksineen ja viisauksineen hänen eteensä kuin puskista ja nainen oli näin helpommin yllätettävissä ja voitettavissa.

Meidänkin on oltava varuillamme ja meidän tulisi olla tietoisia vihollisen juonista. Paavali sanookin: ”*ettei saatana pääsisi meistä voitolle; sillä hänen juonensa eivät ole meille tuntemattomat*” (2. Kor 2:11). Ja siksi Raamattu paljastaakin lukuisin esimerkein saatanan juonet ja hyökkäystavat ihmistä kohtaan.

(2) Toiseksi ajattelen saatanan valinnee kohteekseen vaimon siksi, että hän tiesi, ettei vaimo ollut saanut hyvän- ja pahantiedon puun syömiskieltoa suoraan Jumalalta, vaan sen välittäminen oli jäänyt Aadamille (2:16-18). Ja tässä tehtävässä mies ei ole aina onnistunut kovin hyvin vaimoonsa päin (eikä toisinkaan päin!). Ja kun vertaamme vaimon vastausta käärmeelle Jumalan sanoihin, havaitsemme hänen lisänneen niihin jotakin (sanat *"joka on keskellä paratiisia"* ja *"älkääkö koskeko siihen"* olivat lisäyksiä) ja jättäneen niistä jotain pois (sanat *"kuolemalla kuoleman"* lievenivät *"ettette kuolisi"* -sanoiksi). Voidaankin kysyä: välittikö Adam Herran sanat vaimolleen sellaisenaan, lisäämättä tai ottamatta niistä mitään pois? Ja vaimoon viitaten voidaan kysyä: ottiko hän mieheltään kuulemansa sanat Herran sanana vai olivatko ne hänelle vain ihmisen sanoja?

Nämä kaksi vaara ovat tänäkin päivänä vaanimassa. Miten paljon selkeitä Jumalan sanoja väännellään ja käännellään: vain osa Raamatusta on Jumalan sanaa jne. Jopa Raamatunkäännöksiä tehdään omaa oppiaan tukemaan. Ja toiseksi miten julistajan arvoasema vaikuttaakaan sanojen vastaanottamiseen. Naeman loukkaantui Elian hänelle lähettämiin sanoihin ja lisäksi Naeman loukkaantui Elisan palvelijaan sanojen välittäjänä:

11. ... *"Katso, minä luulin hänen edes tulevan ja astuvan esiin ja rukoilevan Herran, Jumalansa, nimeä, heiluttavan kättänsä sen paikan yli ja niin poistavan pitalin.*

12. *Eivätkö Damaskon virrat, Abana ja Parpar, ole kaikkia Israelin vesiä paremmat?"* ...*Ja hän kääntyi ja meni tiehensä kiukustuneena. (2. Kun 5:11-12 Naemanin sanat)*

Miksi nasaretilaiset loukkaantuivat Jeesuksen sanoihin?

54. *Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagoogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä hänellä on tämä viisaus ja nämä voimalliset teot?"*

55. *Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä ole nimeltään Maria ja hänen veljensä Jaakob ja Joosef ja Simon ja Juudas?*

56. *Ja eivätkö hänen sisarensa ole kaikki meidän parissamme? Mistä sitten hänellä on tämä kaikki?"*

57. *Ja he loukkaantuivat häneen... (Matt 13:54-57)*

Ensin he ihmettelivät Jeesuksen sanoja, mutta sitten he muistivatkin, keiden poika Hän on ja keitä hänen sisaruksensa ovat, vain tavallisia ihmisiä, ja he loukkaantuivat Jeesukseen.

Säilytä sinä Jumalan sana puhtaassa sydämessä, kertaa sitä uudelleen ja uudelleen lukemalla ja kuuntelemalla, ettei se muutu ja väljähdy, värity ja vääristy (kts. Luuk 8:15; 1. Tim 6:3-5; 2. Tim 1:14; 4:2-4; Tiit 1:9; ...). Äläkä katso ketään julistajana ylen, vaan jos hän julistaa Herran sanan, niin ota se Herran sanana eikä ihmisen sanana vastaan:

13. *Ja sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa siitä, että te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan, niinkuin se totisesti on, Jumalan sanana ... (1. Tess 2:13)*

33. *Sentähden minä lähetin heti sinulle sanan, ja sinä teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaiken, mitä Herra on käskenyt sinun puhua. (Apt 10:33)*

2. tunti: la 7.10. klo 16

2.1.5. Vaimon kiusauksen luonteen ja lankeemuksen syiden tarkastelua

2.1.5.1. Apostoli Paavalin esiin nostamia syitä lankeemukseen

3. *Mutta minä pelkään, että niinkuin käärme kavaluudellaan petti Eevan, niin teidän mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestä ja puhtaudesta, joka teissä on Kristusta kohtaan.*

4. *Sillä jos joku tulee ja saarnaa jotakin toista Jeesusta kuin sitä, jota me olemme saarnanneet, tai jos te saatte toisen hengen, kuin minkä olette saaneet, tai toisen evankeliumin, kuin minkä olette vastaanottaneet, niin sen te hyvin kärsitte. (2. Kor 11:3-4).*

Vaikka Paavali osoittaa sanansa korinttolaisille ja hän puhuu ns. isoisten apostolien käärmeenomaisesta vaikutuksesta heihin, samalla hän paljastaa, että käärmeen vaikutus vaimoon perustui:

(1) Käärmeen kavaluuteen eli viekkauteen, oveluuteen ja viisauteen.

Tätä olemme katsoneet jo aiemmin.

(2) Toisen hengen saamiseen

Käärmeestä huokui eksyttävä, vieras henki, mikä alkoi tehdä salakavalasti lumoavaa työtään vaimossa. Paavali sanookin efesolaisille:

2. joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmapullan hallitsijan, sen hengen hallitsijan, mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa (Ef 2:2)

Tässä ei puhuta demonien vaikutuksen alla olemisesta, vaan lähinnä Jumalan vastaisen maailman hengen mukaan elämistä.

(3) Käärmeen saarnaamaan ”toiseen evankeliumiin”

- Käärmeen saarna sisälsi valheellisen evankeliumin, ilouutisen, siitä, että Jumalan selkeääkään kieltoa rikkova ei tulisi kuolemaan: ”ette suinkaan kuole” (3:4)
- Käärmeen saarna sisälsi valheellisen lupauksen silmien avautumisesta: ”sinä päivänä, jona te syötte siitä, teidän silmänne aukeavat ja teistä tulee Jumalan kaltaisia, niin että tiedätte hyvän ja pahan.” (3:5 RK). Mutta käärme jätti kertomatta, että he tulevat kyllä tietämään hyvän, mutta heillä ei tule olemaan voimaa sen tekemiseen. Ja se jätti kertomatta, että he tulevat kyllä tietämään pahan, mutta heillä ei tule olemaan voimaa vastustaa siitä, vaan he joutuvat pahan vangeiksi ja orjiksi. Heistä ei tullut Jumalan kaltaisia, vaan tämän tekonsa kautta he kuolivat eroon Jumalasta.

Tämä oli toinen evankeliumi, erilainen minkä Jumala oli heille antanut (2:16-17).

- Käärmeen julistamaa ”toista evankeliumia” kuunnellessa vaimo alkoi lisäksi muistamaan Jumalan kieltäneen hyvän- ja pahan tiedon puun – ei vain syömisen, mikä oli totta, vaan myös – koskemisen (3:3), mikä ei ollut totta (2:17). Vaimosta alkoi näyttämään, että Jumalan sana suorastaan vilisee kieltoja, käskyjä ja rajoituksia ...

Miten tuttua tämä on monessa kodissa. Maailman houkutellessa uskovaiselle nuorelle tulee usein samoja ajatuksia: miten pullossa minua onkaan kasvatettu, joka puolella on vain kieltoja ja käskyjä, mihinkään ei saa mennä, mitään ei saa maistaa eikä katsoa, ei ole elämisen eikä kokemisen vapautta, Raamattukin on täynnä kieltoja ja käskyjä, selkeätkin sananpaikat nähdään väärässä valossa.

Mutta silloin tulisi ymmärtää, että elämä maailmassa muuttuu nopeasti orjuudeksi ja synnin kahleissa elämiseksi ... Tämän koki karvaasti todeksi myös vaimo ja mies, Adam ja Eeva. Todellinen vapaus on vain Kristuksessa:

36. Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi. (Joh 8:36)

Käärme julisti siis toista evankeliumia. Harhaopin omaksumiseen liittyy epäraittiin hengen itseensä imeminen ja siksi siitä on vaikea luopua. Harhaoppi on enemmän kuin vain väärä tieto, asiavirhe ja painovirhe, se on pimeyttä, se on Raamatun sanan vääristelyä, se on ihmistä vankina pitävä valta ja voima (Kol 1:13).

2.1.5.2. Kiusauksen luonne apostoli Johanneksen mukaan

16. Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korskeus (1. Joh 2:16)

Johanneksen mukaan syntiin houkutteleva kiusaus tulee ihmiselle lihan himon, silmäin pyynnön ("*silmien halun*", **RK**) ja elämän korskeuden kautta.

(1) "*Lihan himo*" ("*ruumiin halut*", **KR92)**

Syntiinlankeemuksen tällä puolella *lihan himo* tarkoittaa meissä asuvan syntiturmeluksen eli langenneen lihallisen luontomme nostamaa halua, mielitekoa ja kiusausta (Ef 2:2-3; ...) ja se käyttää usein välikappaleenaan ruumiimme haluja ja tarpeita. Elimistön normaalit pyynnöt ja halut eivät ole pahasta, mutta ne voivat johtaa kiusauksen paikalle ja väärin kanavoituina ja periksi annettuina synnin tekemiseen.

Vaimoa paratiisissa ei kuitenkaan vielä alkuvaiheessa houkutellut syntiin syntiturmus eikä langennut lihallinen luonto, vaikkakin ne käärmeen puhetta kuunnellessa tekivät kyllä kovasti tuloaan häneen. Mutta koska vaimon mielestä "*puun hedelmät olivat hyviä syödä*" (**3:6 KR92**), niin arvattavasti saatana odotti hetkeä, jolloin vaimo oli nälkäinen ja hänen olemuksensa huuti ruokaa ja ravintoa. Se oli oikea hetki puhua hedelmän syömisestä. – Myöhemmin esiin nostamamme Jeesuksen kiusaus antaa tukea tälle ajatukselle.

Havaitsemme siis, että vaimonkin kiusaukseen liittyi omalla tavallaan *lihan himo*.

(2) "*Silmäin pyyntö*" ("*silmien halu*", **RK; "*silmien pyyteet*", **KR92**)**

Jos *lihan himo* puhuu ihmisen sisältä nousevista haluista, niin "*silmäin pyyntö*" puhuu enemmänkin ihmisen ulkopuolelta tulevasta kiusauksista, sillä silmäthän ovat ihmisen tärkein yhteydenpitokanava ulkopuoliseen maailmaan.

Paratiisiin puiden sanotaan olleen "*ihania nähdä ja hyviä syödä*" (**2:9**), mutta tätä ei sanota erikseen hyvän- ja pahantiedon puusta. Vaikuttaa mieluummin siltä, että Jumala ei tehnyt tuota puuta erityisen houkuttelevaksi, mutta kun vaimo käärmeen luoamana (vrt. Gal 3:1) tuijotti tuota puuta riittävän pitkään, sanotaan: "*vaimo näki, että ... sitä oli nautinto katsella*" (**3:6 RK**). Puu oli näin muuttunut hänen mielessään ihanammaksi kuin se todellisuudessa olikaan, se alkoi saada sellaista hohtoa ja loistoa, mitä sillä ei oikeasti ollut.

Lisäksi vaimo alkoi nähdä tuon puun sijainninkin väärin: Raamatun mukaan "*Herra Jumala kasvatti ... elämän puun keskelle paratiisia*" (**2:9**), mutta mitä vaimo sanoi-kaan hyvän- ja pahan tiedon puusta: se "*on keskellä paratiisia*" (**3:3**). Puu oli muuttunut vaimon mielessä tärkeimmälle paikalle, keskelle paratiisia – syrjäyttäen tältä paikalta elämän puu.

Himon ja viettelyn vaikutus on tämä: Kielletty alkaa saamaan ylimääräistä hohtoa ja loistoa, se muuttuu ihmeelliseksi ja kaiken keskipisteeksi, se syrjäyttää "elämän puu"

eli Jeesuksen Kristuksen. Alamme nähdä kielletyt asiat sallittuina, likaiset puhtaina, häpeälliset kunniallisina (Hoos 4:7; Fil 3:19) jne.

Tämä kiusaus välittyi vaimoon silmäportin kautta. Ja tämä on aina tarjolla oleva vaara. Kun Daavid näki Uurian vaimon, Batseban, pesulla, hänessä syttyi himo ja hän lankesi (2. Sam 11:2-4) ja kun Aakan näki kauniin sinearilaisen vaipan, syttyi hänessä halu ottaa se, vaikka se piti vihkiä tuhon omaksi (Joos 7:21). Jeesus sanookin: *"jos sinun silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; parempi on sinun silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvetin tuleen"* (Matt 18:9). No me ymmärrämme, mitä Jeesus tahtoi tässä sanoa.

Kuinka usein vastustamattoman kiusaus onkaan tullut silmien kautta! Psalmista neuvookin: *"Käännä silmäni pois turhuutta katselemasta"* (Ps 119:37). Ja mihin silmät tulisi kääntää?

2. silmät luotuina uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle. (Hepr 12:2; 2. Kor 3:18)

(3) "**Elämän korskeus**" ("mahtaileva elämä", KR92)

Korskea ihminen on ylpeä, hän kerskuu, kehuu ja korottaa itseään. Tämä on väärin (Jaak 4:16 RK). Jeesus sanookin *"Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan; ja joka itsensä alentaa, se ylennetään."* (Matt 23:12).

Jumala voi nostaa ja korottaa (Ps 37:34; 113:7-8), mutta tämän hän tekee vain nöyrille ("Nöyrytkää Herran edessä, niin hän teidät korottaa.", Jaak 4:10) eikä se ole ihmisen omaa ansiota eikä aikaansaannosta. Jumalan korottama ihminen tuntee edelleen itsensä vain ansiottomaksi palvelijaksi (Luuk 17:10).

Saatana lankesi aikoinaan siihen, että hänelle ei riittänyt oma asema, minkä hänellä ylienkelinä oli, vaan hän halusi tulla vielä suuremmaksi, tehdä itsensä Korkeimman vertaiseksi (Jes 14:13-14). Ja tätä samaa houkutusta hän käytti nyt vaimoa kohtaa sanomalla: *"Ette te suinkaan kuole, vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te syötte siitä, teidän silmänne aukeavat ja teistä tulee Jumalan kaltaisia, niin että tiedätte hyvän ja pahan."* (3:4-5 RK).

Käärme yritti saada vaimoa uskomaan, että Jumala oli salannut ja pimittänyt heiltä jotakin suurenmoista, mutta nyt puusta syömisen kautta heidän silmänsä avautuisivat näkemään jotain enemmän ja heillä olisi mahdollisuus saavuttaa Jumalan kaltainen tieto ja ymmärrys. Ja houkutus elämän korskeuteen meni perille, sillä *"vaimo näki, että ... se oli ... suloinen puu antamaan ymmärrystä"* (3:6; "houkutteleva, koska se antoi ymmärrystä", KR92).

Ja mitä luemme tämän jälkeen: *"ja hän otti sen hedelmästä ja söi ja antoi myös miehensä, joka oli hänen kanssansa, ja hänkin söi"* (3:6). Taistelu oli hävitty.

2.1.6. Jokainen sukupolvi päivittää syntiinlankeemuskertomuksen

12. Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet (Room 5:12)

Syntiinlankeemus ei jäänyt kertaluontoiseksi tragediaksi, vaan – näin voidaan sanoa – se toistuu ja päivittyy jokaisen sukupolven kohdalla. Jokainen ihminen kuolee synnin tekijänä jossakin iässä sen jälkeen, kun hän on oppinut erottamaan oikean vammasta ja hyvän pahasta (kts. Joonas 4:11; Jes 7:15-16).

2.1.7. Vaimon ja Jeesuksen kiusauksien samankaltaisuus

Vaimon ja Jeesuksen kiusausten välillä on neljä selvää yhtäläisyyttä:

(1) Ensimmäinen yhtäläisyys on se, että sekä vaimo että neitseestä ihmiseksi syntynyt Jeesus olivat kiusauksen kohdatessaan vapaita ns. perisyynnistä eli synnillisestä luonnosta (= vanha ihminen) ja kiusaus tuli tässä mielessä ulkoa päin. Syntiinlankeemuksen jälkeen jokainen ihminen on perinyt Aadamissa lihallisen luonnon (Room 5:12; 1. Kor 15:22) ja kiusaus tulee meille kaikille myös sisältä päin. Paavali sanookin:

22. sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin,

23. mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on. (Room 7:22-23)

(2) Toinen yhtäläisyys on se, niin kuin Jeesus voitti taistelun syntiä ja vihollista vastaan, samoin vaimolla olisi ollut aito mahdollisuus voittaa taistelu.

(3) Kolmas yhtäläisyys on se, että kummallakin oli käytössään kiusaamistilanteeseen annettu Jumalan sana, jonka käyttäminen aseena vihollista vastaan olisi riittänyt voittoon. Jeesus käytti Jumalan sanan miekkaa (Ef 6:17; Hepr 4:12) tehokkaasti, mutta vaimo muuttamalla (lisäsi, jätti pois) Jumalan sanaa tylsyytti miekkansa terän ratkaisevalla hetkellä kohtalokkain seurauksin.

(4) Neljäs yhtäläisyys on kiusauksen luonne: Edellä näimme, kuinka vaimon kiusauksessa oli läsnä ”lihan himo”, ”silmäin pyyntö” ja ”elämän korskeus”. Nämä samat kolme hahmottuvat myös perkeleen kiusatessa Jeesusta erämaassa (Luuk 4:1-13). Näin Jeesuksen kiusaus oli kuin toisinto paratiisin kiusauksesta – mutta kovennettuna kuten kohta näemme.

Katsomme Jeesuksen kolmea kiusausta:

(1) ”**Lihan himo**” (”ruumiin halut”, **KR92**)

3. Niin perkele sanoi hänelle: ”Jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuu leiväksi.” (Luuk 4:3)

Tätä ennen Jeesus oli paastonnut 40 päivää, ”mutta kun ne olivat päättyneet, tuli hänen nälkä” (4:2; jos paaston jälkeen tulevaan nälkään ei vastaa ravintoa nauttimalla, seuraa kuolema). Perkele ei tietenkään tullut puhumaan leivistä ensimmäisenä paastopäivänä, vaan hän odotti tuon 40 päivää voidakseen käyttää häikäilemättä hyväksi Jeesuksen äärimmäistä nälkätilaa.

Paratiisissa vaimo lankesi syömiskiusaukseen, mutta vaikka Jeesus oli erämaassa ja Hänellä oli suunnattomasti kovempi nälkä – paratiisissahan ei näet ollut mitään syytä eikä tarvetta paastota, ei edes rukoilla ja paastota! –, Hän ei langennut tähän kiusaukseen, vaan kesti sen.

Tästä muuten näemme saatanan taktiikan: hän hyökkää silloin, kun olemme heikommillamme ja siinä, missä me olemme heikommillamme. Mutta Jumala ”ei salli teitä kiusattavan yli voimienne, vaan salliessaan kiusauksen hän valmistaa myös pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää.” (1. Kor 10:13).

(2) ”**Silmäin pyyntö**” (”silmien halu”, **RK**; ”silmien pyyteet”, **KR92**)

5. Ja perkele vei hänet korkealle vuorelle ja näytti hänelle yhdessä tuokiossa kaikki maailman valtakunnat

6. ja sanoi hänelle: "Sinulle minä annan kaiken tämän valtapiirin ja sen loiston, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen, kenelle tahdon.

7. Jos sinä siis kumarrut minun eteeni, niin tämä kaikki on oleva sinun." (Luuk 4:5-7)

Saatanan puhe oli hyvin pitkälti totta: Jumala oli antanut ensimmäisen ihmisparin hallintaan koko maan kaikkine loistoineen (1. Moos 1:28), mutta langetessaan ihminen joutui synnin (ja saatanan) orjuuteen ja näin hän menetti hallintavaltaansa itseensä (Joh 8:44; Apt 26:18; Kol 1:13) ja lisäksi menetti kaiken omistamansa viholliselle (3:17-19; Room 8:19-23).

Tässä kiusauksessa vihollinen yritti tehdä vaikutuksen Jeesukseen silmäportin kautta näyttämällä Hänelle "kaiken valtapiirin ja sen loiston" ja lupaamalla tuon Hänellä, jos Hän vain kumartaisi vihollista. Jeesus oli tosin tullut lunastamaan ja ottamaan takaisin omakseen myös luomakunnan, mutta ei vihollisen esittämällä tavalla, vaan ristinkuolemansa kautta orjantappurakruunu päässään!

Vaimo lankesi katsoessaan yhtä puuta ja sen hedelmää, mutta Jeesus ei langennut, vaikka Hänelle näytettiin kaikki mahdollinen loisto. Näin Jeesuksen kiusaus oli paljon kovempi, mutta Hän kesti.

(3) "Elämän korskeus" ("mahtaileva elämä", KR92)

9. Niin hän vei hänet Jerusalemiin ja asetti hänet pyhäkön harjalle ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas;

10. sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, että he varjelevat sinua',

11. ja: 'He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.'" (Luuk 4:9-11)

Tässä viimeisessä kiusauksessa vihollinen lainasi Raamattua, tosin epätarkasti (jätti pois sanat "kaikilla teilläsi"), mutta Jeesus ymmärsi, että vihollisen lainaamat jakeet eivät soveltuneet tähän hetkeen vihollisen väittämällä tavalla. Tästä mekin opimme, että kaikki Sanan paikat, vallankin asiayhteydestään irrotetut, eivät ole tarkoitettu kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin käytettäväksi (klassinen esimerkki irrallisten jakeiden toisiinsa sopimattomuudesta on: "Juudas meni pois ja hirttäytyi", Matt 27:5, vs. "Mene ja tee sinä samoin", Luuk 10:37).

Jos kuka tahansa olisi hypännyt pyhäkön harjalta alas kuin liitovarjolla laskien, häntä olisi alettu heti juhlia ja palvoa kuin Jumalaa. Tässä vihollinen houkutteli Jeesusta siis ottamaan vastaan kunniaa ja palvontaa, korottamaan itsensä suureksi ja mahtavaksi eli "elämän korskeuteen". Jeesus tiesi kyllä tulevansa Isän kirkastamaksi ja korottamaksi, ylistyksen ja palvonnan kohteeksi, mutta aivan toista tietä, ristintietä, kulkien. Jeesus ei langennut tähänkään kiusaukseen.

Nämä kolme kiusauksen muotoa sisältävät Johanneksen mukaan "kaiken, mikä maailmassa on" (1. Joh 2:16), siksi Heprealaiskirje sanookin Jeesuksesta:

15. Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.

16. Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan. (Hepr 4:15-16)

Jeesus tuli tosin erämaakoetuksensa jälkeenkin kiusattavaksi monella tapaa (Matt 16:1; 19:3; 22:18) ja nekin sisältyvät tietenkin siihen, mitä Heprealaiskirje edellä sanoi.

Jeesus voitti kaikki kiusaukset Jumalan Sanalla, vaimo sen sijaan väänteli ja käänteli Jumalan Sanaa tylsyttyä Hengen miekan ja häviten taistelun. Käärme petti kavaluudellaan Eevan (2. Kor 11:3) mutta ei Kristusta. Kaiken läpikäyneenä Hän ymmärtää meitä ja vierellämme kulkevana auttaa meitä voittoon.

2.2. Kolme syntiinlankeemuksen seurausta

Syntiinlankeemuksella oli hengellisiä ja fyysisiä seurauksia. Osa näistä tuli voimaan välittömästi, osa viiveellä ja osa on vieläkin tulematta. Katsomme niistä kolmea, joihin sisältyy selkeä hengellinen opetus ja lainalaisuus.

2.2.1. Alastomuus

7. Silloin ... he huomasivat olevansa alasti (3:7)

Ennen syntiinlankeemusta ihminen oli pyhä, puhdas ja vanhurskas. Vaikka hänellä ei ollut vaatteita (2:25), hän ei kuitenkaan ollut nykymerkityksessä alaston: hänellä ei nimittäin ollut mitään hävettävää, ei mitään peitettävää. Sellaisenaan he riittivät toinen toisilleen ja Jumalalle.

Mutta syntiinlankeemus muutti kaiken: se riisui ihmiseltä pyhyiden, puhtauden ja vanhurskauten ja jätti jäljelle hävettävän alastomuuden ja toi pukeutumisen ja jollakin peittämisen tarpeen. Hänelle kävi kuin Jerusalemissa alas Jerikoon matkaavalle miehelle, joka *"joutui ryövärien käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois jättäen hänet puolikuolleeksi"* (Luuk 10:30), hänestä tuli Laodikean seurakunnan tavoin *"kurja ja köyhä, sokea ja alaston"* (Ilm 3:17).

Tällaisia olivat synnin jäljet paratiisissa ja tällaisia ne ovat tänäkin päivänä. Synti riisuu ihmisen Jumalan edessä aina alasti ja hänen tilansa puhuu tarpeesta pukeutua.

2.2.2. Raskauden vaivat ja synnytyskiput

16. ... Minä teen (Jumala teki jotakin, siitä johtuu kivut!) suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinun pitää synnyttämän lapsia (3:16)

Näyttää siltä, että ilman lankeemusta synnytyskin olisi ollut kivuton, yhtä helppoa kuin kengurun poikasen ulostuleminen emonsa pussista, mutta syntiinlankeemus muutti tässäkin kaiken. Ei vain käärmettä pudotettu pystyssä kulkevasta ylvästelijästä maassa matelevaksi (3:14), vaan myös naisen kehossa tapahtui biologisia muutoksia, joiden seurauksena tulivat raskauden vaivat ja synnyttämisen kivut.

Mutta tässä – niin kuin useasti muuallakin Raamatussa – näkyvän ja ajallisen muutos vastasi sitä muutosta, mikä tapahtui hengen maailmassa: Ilman syntiinlankeemusta jokainen uusi ihminen olisi ollut luonnostaan Jumalan lapsi, pyhä, puhdas ja vanhurskas ilman mitään "synnytyskipuja", mutta nyt, lankeemuksen tällä puolella, me *"olemme kuolleet rikoksiimme ja synteihimme ... ja olemme luonnostamme vihan lapsia"* (Ef 2:1,3). Siksi meidän *"täytyy syntyä uudesti ylhäältä"* (Joh 3:7 Jeesuksen sanat Nikodeemukselle). Mutta tämä hengellinen syntyminen tapahtuu aina vaivojen ja kipujen kautta. Paavali vaikeroikin sanoen:

19. Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivulla synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä (Gal 4:19; kts. Ilm 12:2).

Ilman raskauden vaivoja ja valmiutta kärsiä synnytyskipuja seurakunta-äiti ei voi tulla raskaaksi eikä synnyttää lapsia Jumalan valtakuntaan! Onko seurakuntamme valmis tällaiseen äitiyteen?

2.2.3. Orjantappurat ja ohdakkeet eli maan kirotuksi tuleminen

17. ... kirottu olkoon maa sinun tähtesi ...

18. orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle ... (3:17-18)

Ennen syntiinlankeemusta maa ei kasvanut orjantappuroita eikä ohdakkeita, mutta heti lankeemuksen jälkeen se alkoi kasvaa ja tuottaa näitä, jopa niin rajusti, että leipä jouduttiin syömään otsa hiessä (3:19). Vrt. miten vihamies tuli ja kylvi lusteen hyvän siemenen sekaan (Matt 13:24s.).

Jälleen tällä oli ja on hengellinen vastineensa: Meillä kaikilla on sydämessämme oma pieni maapalsta, joka lankeemuksen jälkeen luonnostaan kasvaa orjantappuroita ja ohdakkeita. Jeesus sanookin:

14. Mikä taas orjantappuroihin putosi, ne ovat ne, jotka kuulevat, mutta vaeltaessaan tukehtuvat tämän elämän huoliin, rikkauteen ja hekumoihin, eivätkä tuota kypsää hedelmää. (Luuk 8:14)

Tämän tähden Herra antoiakin kansallensa käskyn: ”Raivatkaa itsellenne uudispelto, älkääkään kylväkö orjantappurain sekaan” (Jer 4:3). Tämä meidänkin tulee tehdä. Tavoitteena on, että raivattu ja hyvään kasvukuntoon muokattu sydämemme maaperä tuottaisi Sanan siemenen kylvön (**Luuk 8:11** ”siemen on Jumalan sana”) ja Hengen sateiden voimasta runsaan sadon, jopa satakertaisen (**Luuk 8:8** ”Ja osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja teki satakertaisen hedelmän.”). Jaakob kehottaakin:

7. Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen.

8. Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä. (Jaak 5:7-8)

2.3. Proto- eli alkuevankeliumi

Ihmistä etsimään tullut Jumala julisti paratiisissa myös suurenmoisen uutisen ja ilosanoman:

15. Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemensensä välille; se (”hän” RK) on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän. (3:15)

Tämä on Raamatun ensimmäinen selvä lupaus Messiaasta ja tulevasta Vapahtajasta ja jaetta onkin kutsuttu protoevankeliumiksi, ensimmäiseksi adventtitekstiksi. Jumala antoi tämän ilmoituksen ihmiskunnan pimeimmällä hetkellä, heti syntiinlankeemuksen jälkeen. Loppuosa Raamattua onkin kertomusta siitä, kuinka Jumala toteuttaa lupauksensa.

Kristuksessa tapahtuneesta täyttymyksestä käsin voimme ymmärtää lupausta oikein. Siinä muutamiin sanoihin on tiivistetty lunastuksen koko jumalallinen ohjelma: vaimon siemen viittaa siinä neitseestä syntyneeseen Jeesukseen Kristukseen, käärme saatanaan, kaksintaistelussa vaimon siemenen kantapäähän pistäminen puhuu Kristuksen ristinkärsimyksistä ja synniksi tekemisestä ja käärmeen pään murskaaminen julistaa Kristuksen täydellistä voittoa saatanasta.

Jakeen tarkempi tarkastelu on oman opetustunnin aihe.

3. tunti: su 8.10. klo 11

2.4. Jumalan valmistama puku Aadamille ja Eevalle

21. Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä. (3:21)

Raamattu on kirjoitettu Pyhän Hengen vaikutuksesta (2. Piet 1:21; 2. Tim 3:16) ja alkuperäinen Kirjoitus ei ollut vain asiainnoitettua, kuten eräät kääntäjäryhmät ajattelevat, vaan sanatarkasti Jumalan Hengen ohjaamana kirjoitettua (2. Tim 3:16; Matt 5:18). Niinpä Jeesus perusteli kuolleiden ylösnousemusta 2. Mooseksen kirjan ”olla”-verbin aikamuodolla (**Matt 22:31-32** (*”Minä olen Aabrahamin Jumala ja lisäkin Jumala ja Jaakobin Jumala? Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien”* → on kuolleitten ylösnousemus; 2. Moos 3:6,16) ja Paavali perusteli Aabrahamille annetun lupauksen (1. Moos 22:18) tarkoittavan Kristusta, ei useita jälkeläisiä, koska siinä *sie-men*-sana on yksikössä eikä monikossa (Gal 3:16). Näin Raamattua voidaan tutkia vielä nytkin – vaikka alkuperäisiä kirjoituksia ei olekaan enää tallella – luotettavasti alkukielen pohjalta yksittäisiä sanojakin tarkkaillen.

Jakeessa 3:21 käytetty alkukielen ”*puku*”-sana esiintyy heprealaisessa VT:ssa useita kertoja ja näissä kohdissa puhutaan kerta toisensa jälkeen samasta hengellisestä totuudesta, opetusta laajentaen ja eri puolilta katsoen. Nyt katsomme kahta esimerkkiä, papin ihokasta ja Taamarin ihokasta, joissa tämä sama alkukielen ”*puku*”-sana esiintyy ja vasta tämän jälkeen palamme Aadamin ja Eevan pukuun.

2.4.1. Kaksi ihokas-kertomusta

2.4.1.1. Papin ihokas (puku)

(1) Pukeutumista edelsi kokoruumiinpesu

12. Tuo sitten Aaron poikineen ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä.

14. Ja tuo myös hänen poikansa ja pue heidän ylleen ihokkaat. (2. Moos 40:12,14)

Pukeutumista edelsi papin peseminen, alkukielen mukaan kylvettäminen. Papilla oli siis virkaan vihkimisensä yhteydessä ainutkertainen kokoruumiin pesu, mutta myöhemmin palvellessaan hänen tuli pitää kätensä ja jalkansa puhtaina päivittäisellä pesulla (2. Moos 30:18-21).

Opetuslasten viimeisellä aterialla viitataan näihin kahteen pesuun:

9. Simon Pietari sanoi hänelle: ”Herra, älä pese ainoastaan minun jalkojani, vaan myös kädet ja pää.” (= tulisi suorittaa kokoruumispesu)

10. Jeesus sanoi hänelle: ”Joka on kylpenyt (= uudestisyntyminen ja kaste) ei tarvitse muuta, kuin että jalat pestään, ja niin hän on kokonaan puhdas (Joh 13:9-10)

Meillä UL:n papeilla on nämä samat kaksi pesua: Papillisen vihkimisen eli uskoontulon yhteydessä meillä on kokoruumispesu: ”Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi.” (**Apt 22:16**). Ja VL:n pappien tapaan tämä pesu on meilläkin ainutkertainen: ”yksi Herra, yksi usko, yksi kaste” (**Ef 4:5**). Mutta VL:n pappien tavoin meidän tulee tämän ainutkertaisen kastepesun jälkeen pitää visusti huolta päivittäisestä puhtaudestamme antamalla Kristuksen veren ja Hänen sanansa pestä ja puhdistaa meitä:

7. Mutta jos me valkeudessa vaellamme ... niin ... Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä ... (1. Joh 1:7-9 puhdistus päivittäin).

26. että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta,

27. saadakse asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton. (Ef 5:26-27)

Kokoruumispesun jälkeen VL:n papit puettiin ihokkaaseensa. Ja juuri näin on meidänkin kohdalla:

27. Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeutuneet. (Gal 3:27)

(2) Ihokas valkoisista pellavalangoista

39. Kudo myös ruutuinen ihokas valkoisista pellavalangoista ... (2. Moos 28:39)

Ihokas oli tehty valkoisista pellavalangoista. Valkoinen värinä ja pellava materiaalina puhuvat puhtaudesta ja vanhurskaudesta:

14. ... he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. (Ilm 7:14)

8. Ja hänen annettiin pukeutua liinavaatteeseen ("pellavavaatteeseen" KR), hohtavaan ja puhtaaseen: se liina on pyhien vanhurskaus. (Ilm 19:8)

14. Ja häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen. (Ilm 19:14)

Kasteessa Kristukseen pukeutuneina me olemme yhtä puhtaita ja vanhurskaita Jumalan edessä kuin Jeesus itse (1. Kor 1:30; 2. Kor 5:21).

(3) Pukeutumisen jälkeen voitelu

15. Ja voitele heidät, niinkuin sinä voitelit heidän isänsäkin, että he pappeina palvelevat minua. Niin tämä on oleva heille voitelu ikuiseen pappeuteen, sukupolvesta sukupolveen. (2. Moos 40:15)

Pukeutumisen jälkeen papit voideltiin siis öljyllä.

Öljy kuvaa tässä Pyhää Henkeä ja öljyllä voiteleminen näin Pyhän Hengen tulemista ihmiseen erityisesti Hengen täyteytenä ja kasteena.

Uuden testamentin esimerkit – yhtä lukuun ottamatta (Apt 10:44-48 Korneliusta pakana ei olisi varmaankaan kastettu, ellei Jumala oli täyttänyt häntä PH:llä) – osoittavatkin ihmisten täytyneen Pyhällä Hengellä vasta upotuskasteen ja näin Kristuksen päällepukemisen jälkeen:

38. Niin Pietari sanoi heille: "Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. (Apt 2:38 helluntaina)

3. Ja hän sanoi: "Millä kasteella te sitten olette kastetut?" He vastasivat: "Johanneksen kasteella."

4. Niin Paavali sanoi: "Johannes kastoi parannuksen kasteella, kehoittaen kansaa uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jeesukseen."

5. Sen kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen.

6. Ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, tuli heidän päällensä Pyhä Henki, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat. (Apt 19:3-6 Paavali Efesossa)

Ja sama järjestys oli Jordanilla:

16. Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niinkuin kyyhkysen ja laskeutuvan hänen päällensä. (Matt 3:16 Jordanilla)

Näin UT:ssa pukeutumisen ja voitelun järjestys oli sama kuin Vanhan liiton papeilla.

VL:n pappien voitelu oli ”*voiteltu ikuiseen pappeuteen, sukupolvesta sukupolveen*”. Ilman tätä voiteltua henkilö ei voinut palvella pappina. Ja tämä määräys ei koskenut vain yhtä sukupolvea, vaan se oli voimassa sukupolvesta toiseen.

Ilman Pyhän Hengen voiteltua kasteena – tekisi mieli sanoa ilman Pyhän Hengen jatkuva täyteyttä: ”*täytyykää Hengellä*” (Ef 5:18) on kestopuodossa – me emme voi palvella menestyksellisesti pappeina. Jeesuskin sanoi ”*Älkää lähtekö Jerusalemita, vaan odottakaa Isältä sen lupauksen täyttymistä, jonka te olette minulta kuulleet. Sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä*” (Apt 1:4-5) vaikka Hän oli tätä ennen puhaltanut heidän päälleen PH kuin lapseuden henkenä (Joh 20:22; opetuslapset lankesivat, mutta Herra uudisti heidän uskonsa). Ja tämä voiteltu ei kuulu vain jollekin sukupolvelle, vaan se on pappeuden ehtona kaikille sukupolville. Huolehtikaamme että me itse mutta myös lapsemme ja lastenlapsemme tulevat täytymään Pyhällä Hengellä.

Näin me opimme papin ihokkaan kautta paljon lisää siitä puvusta, mihin meidät Kristuksessa on puettu.

2.4.1.2. Taamarin ihokas

18. *Ja tytöllä oli yllään pitkäliepeinen, hihallinen ihokas; sillä sellaisiin viittoihin olivat kuninkaan tyttäret puettut neitsyenä ollessaan. (2. Sam 13:18* Taamar oli kuningas Daavidin tytär)

(1) Ihokas pitkäliepeinen ja hihallinen

Taamarin ihokas (muista: sama alkukielen sana kuin Aadamın puvussa ja papin ihokkaassa) oli pitkäliepeinen ja hihallinen. Hengellinen näkökanta mielessä kysymme: miksi ihokas oli pitkäliepeinen ja hihallinen, miksi meidät vanhurskauttava puku on oltava tällainen? Syntiinlankeemuskertomus antaa siihen vastauksen:

Koska käsi oli ojentunut ottamaan puusta ja antamaan toiselle kielletyn hedelmän ja toisen käsi oli ojentunut ottamaan sen vastaan, koska käsi oli punonut yhteen viikunapuun lehtiä ja tehnyt niistä vyöverhot, siksi tulee Jumalan valmistama vanhurskauttava ihokas olla hihallinen, jotta se verhoaa ja peittää alleen synnille vääryyden aseiksi annetut kädet ja tekee niistä vanhurskauden aseita Jumalalle. Ja koska jaloilla oli juostu Jumalaa pakoon ja piiloon, siksi Jumala valmistama vanhurskauttava ihokas tulee olla pitkäliepeinen, jotta se verhoaa synnille vääryyden aseiksi annetut jalat ja tekee niistä vanhurskauden aseita Jumalalle:

13. *älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle. (Room 6:13)*

Uskovaisinakaan kätemme eivät tee vain hyvää ja jalkamme eivät kulje vain Jumalan tahdossa ”*sillä monessa kohden me kaikki hairahdumme*” (Jaak 3:2), siksi me tarvitsemme koko ajan tätä pitkäliepeistä ja hihallista Kristuksessa saatua vanhurskauden pellavaihokasta, aivinaa (1. Tim 4:10; 1. Joh 1:8-9).

(2) Ihokas ja neitsyys erottamattomia

Taamarin ihokas ja neitsyys kuuluivat erottamattomasti yhteen. Kun neitsyys menettettiin, samalla hetkellä tämä ihokas repäistiin kappaleiksi (13:19).

Kristus vanhurskauden vaateena tekee kantajastaan Hänelle kihlatun morsiamen, puhtaan neitsyen, eikä ihmisen entistä elämää muisteta.

2. *Sillä minä kiivailen teidän puolestanne Jumalan kiivaudella; minähän olen kihlannut teidät miehelle, yhdelle ainoalle, asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen. (2. Kor 11:2)*

Mutta varoituksen sana on tämä: jos ihminen lankeaa ja jää elämään synnissä, menettää hän puhtautensa ja neitsyytensä ja samalla hetkellä tämä vanhurskauttava ihokas tulee reväistyksi pois hänen yltään ja ihminen on jälleen alaston – kuten Adam ja Eeva paratiisissa lankeemuksen jäljiltä.

(3) Ihokas ja kuninkaan tyttärenä oleminen erottamattomia

Taamarin ihokas ja kuninkaan tyttärenä oleminen kuuluivat myös erottamattomasti yhteen. Se, jolla oli oikeus kantaa tätä pukua ja jonka ylle se oli puettu, oli – ei kuka tahansa arvoton köyhä kulkija, vaan – kuninkaan tytär.

Jeesus Kristus on kuningasten kuningas (Ilm 17:14) ja me olemme Hänen veljinään ja sisariaan (Matt 12:48-50), mutta tätä pukua kantaessamme myös Hänen tyttäriään ("*Tyttäreni ole turvallisella mielellä*", **Matt 9:22**), kuninkaan tyttäriä.

Vrt.

10. Kuningasten tyttäriä on sinun kaunistuksenesi, kuningatar seisoo sinun oikealla puolellasi, Oofirin kullassa.

11. Kuule, tytär, katso ja kallista korvasi, unhotat kansasi ja isäsi huone,

12. ja saakoon kuningas halun sinun kauneutesi, sillä hän on sinun herrasi. Kummarra häntä. (Ps 45:10-12)

Taamarin ihokkaan kautta opimme jälleen lisää siitä puvusta, mihin meidätkin on Kristuksessa puettu.

2.4.2. Paratiisin puku

Palatkaamme Aadamin ja Eevan pukuun ja katsokaamme mitä lisää – älä siis unohda mitä edellä olemme puvuista oppineet – se opettaa meille tästä vaatteesta:

2.4.2.1. Pukemista edelsi palaaminen etsimään tulleen Jumalan luokse

8. Ja he kuulivat, kuinka Herra Jumala käyskenteli paratiisissa illan viileydessä ...

9. Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: "Missä olet?"

10. Hän vastasi ... (3:8-10)

Syntiinlankeemuksen jälkeen Herra Jumala tuli alas kuin ihmisen muodossa (mm. Hänen askeltensa ääni kuului, langennut ihminen saattoi keskustella Hänen kanssaan, Hän teurasti, nylki nahan ja toimi vaatturina) kävellen paratiisissa, etsien ja kutsuen langennutta ihmistä, tarkoituksenaan vapauttaa hänet synnin orjuudesta.

Samantapaisesti Herra astui myöhemmin alas vapauttaakseen kansansa Egyptin orjuudesta:

7. Ja Herra sanoi: "Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huutonsa sortajainsa tähden; niin, minä tiedän heidän tuskansa.

8. Sentähden minä olen astunut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja tilavaan maahan ... (2. Moos 3:7-8)

Varsinainen Jumalan alasastuminen – mistä aikaisemmat tapahtumat olivat vain esikuvia – tapahtui kuitenkin Jumalan Pojan tullessa lihaan ja silloinkin varsinainen syy tähän oli ihmisen etsiminen ja pelastaminen:

10. sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on (Luuk 19:10).

Jeesuksessa Kristuksessa Jumala etsii ja huutaa vielä tänäkin päivänä: "Ihminen, missä sinä olet?" Paratiisissa mies ja nainen palasivat heitä kutsuvan Jumalan

luokse ja ennen kuin Jumala voi pukea ihmisen, hänen on kuultava Jumalan kutsu, otettava se vastaan ja palattava Hänen eteensä.

2.4.2.2. Pukemista edelsi synnintunnustus

10. ... sillä minä olen alasti ... (3:10)

Kun mies ja vaimo huomasivat olevansa alasti, valmistivat he itsellensä vyöverhot viikunapuun lehdistä (3:7). Mutta tullessaan Jumalan eteen he tunnustavat rehellisesti olevansa edelleen alastomia ja tämä oli heidän synnintunnustuksensa. He tunnustivat olevansa alastomia ja kykenemättömiä itse pukemaan itseään, korjaamaan sitä, minkä synty oli tuonut heidän elämäänsä.

Meidän omat tekomme, olivat ne kuinka hyviä ja suurenmoisia tahansa, eivät poista syntiä eikä synnin jälkiä elämästämme. Oma vanhurskaudemme on Jumalan edessä *"kuin saastainen, tahrattu vaate"* (Jes 64:6). Mutta onko meillä rehellisyyttä tunnusta tämä? Ennen kuin Jumala voi pukea ketään ihmisen on tunnustettava syntinsä (*"Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä"*, 1. Joh 1:9; Hoos 14:3) ja kykenemättömyytensä pelastaa itse itseään.

2.4.2.3. Pukemista edelsi riisuutuminen itsetehdyistä vaatteista

Kun Jaakob oli väkensä kanssa astumassa Beeteliin, so. *"Jumalan huoneeseen"* (mikä on esikuva seurakunnasta, 1. Tim 3:15), hän sanoi: *"Poistakaa vieraat jumalat, joita teillä on keskuudessanne, puhdistautukaa ja muuttakaa vaatteenne."* (1. Moos 35:2). Vaatteiden muuttamista edelsi tietenkin vanhojen poisriisuminen.

Kun ylimmäinen pappi Joosua seiso Herran edessä saastaisissa vaatteissa, annettiin kehoitus: *"Riisukaa pois saastaiset vaatteet hänen yltänsä."* Ja tämän jälkeen sanottiin: *"Katso, minä olen ottanut sinulta pois pahat tekosi, ja minä puetan sinut juhla-vaatteisiin."* (Sak 3:3-5). Myös tuhlaajapojalta riisuttiin vanhat ryysyt pois ja isä sanoi: *"Tuokaa pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin"* (Luuk 15:22).

Ja näin tapahtui Aadamille ja Eevallekin: Jumala ei pukenut valmistamaansa pukua viikunalehtiverhon päälle, vaan se tuli ensin riisua pois. Ja näin on nytkin: ennen uusiin pukeutumista on luovuttava omista teoistaan ja omasta vanhurskaudestaan!

2.4.2.4. Pukemista edelsi usko julistettuun alkuevankeliumiin

20. Ja mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä tuli kaiken elävän äiti.

21. Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut ... (3:20-21 jae 21 edellytti jaetta 20, et voi kääntää järjestystä!)

Alkuaan Adam kutsui vaimoaan *"miehettäreksi"* ja se ilmaisi, että vaimo oli otettu miehestä (2:23), mutta proto-evankeliumin (3:15) kuulemisen jälkeen Adam antoi vaimolleen toisen nimen, Eeva, *"elämä, elämän antaja"*. Inhimillinen mieli olisi antanut hänelle mieluummin nimen "kuolema, kuoleman antaja", sillä eikö juuri vaimo ottanut kielletyn hedelmän ja antanut sen miehelleenkin. Mutta tällä Eeva-nimen antamisella Adam julisti vahvaa uskoa Jumalan profeetalliseen lupaukseen (lupauksen luonnollinen taso oli lapsien synnyttäminen) vaimon siemenestä käärmeen pään rikkipolkijana, elämän tuojana ja antajana. Aadamin kohdalla toteutui: *"usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta"* (Room 10:17) ja *"sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan"* (Room 10:10).

Jumalan valmisti Aadamille ja Eevalle puvut ja puki ne heidän ylleen vasta, kun he¹⁾ olivat ilmaisseet suuntunnustuksella uskonsa jakeen 3:15 evankeliumiin. Ennen jaetta 21 (= pukemista) tarvittiin siis jae 20 (=usko ja suun tunnustus)!

Ja näin se on tänäkin päivänä. Ennen kasteelle menemistä ja siinä Kristukseen pukeutumista ihmisellä on oltava aito usko:

16. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. (Mark 16:16)

41. Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin (Apt 2:41)

36. Ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen; ja hoviherra sanoi: "Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua?"

37. Filippus sanoi: "Jos sinä uskot koko sydämestäsi, se tapahtukoon". Hän vastasi: "Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika".

38. Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet. (Apt 8:36-38)

Kaste ilman uskoa onkin pukeutumista itsetehtyyn viikunalehtiverhoon, mutta uskoontulon jälkeen se on Kristukseen pukeutumista:

27. Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeutuneet. (Gal 3:27)

¹⁾ Eevan usko tulee ilmi hänen esikoisensa Kainin syntymän yhteydessä lausumista sanoista: "olen saanut pojan (oik. "miehen") – eikä vain Herran avulla, vaan – Herran" (4:1); KR1642, 1776: "minulla on mies Herra" – tämä toteutui kuitenkin vasta 4000 vuotta myöhemmin, kun Jeesus syntyi neitsyt Mariasta.

2.4.2.5. Puvun nahasta valmistaminen

21. Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta (3:21)

Jumala ei luomistyössään luonut nahkavuotaa eikä –rullaa, josta Hän nyt olisi leikellyt määräkappaleita pukuja varten, ei, vaan Hän loi eläimet nahkojen kantajiksi. Näin nahkapuvun valmistaminen merkitsi väistämättä niiden teurastamista ja veren vuodattamista.

Luomisessa ihmiselle annettiin ruuaksi siementä tekevät ruohot ja hedelmät mutta ei lihaa (1:29). Liha annettiin ihmiselle vasta vedenpaisumuksen jälkeen (9:3) samalla kun ilmaston muutos toi tullessaan kesän ja helteen lisäksi vilun ja talven (8:22) eli suuremman energiantarpeen (eikä lumisilla alueilla kasvisruualla olisi elänytään). Samoin luomisessa eläimille annettiin ravinnoksi "kaikkinaiset vihreät ruohot" (1:30). Näin eläinten teurastamista ja saalistamista ei ollut vielä kertaakaan tapahtunut, vaan Jumalan suorittama eläinuhri olikin ensimmäinen teurastus. Tämän katseleminen täytyi olla Aadamille ja Eevalle sokki: he näkivät ensimmäisen kerran veren virtaavan ja elämän sammuvan, he näkivät, kuinka nahka nyljettiin eläimen päältä puvun valmistamiseksi ... Tuona hetkenä he käsittivät, että "synnin palkka on kuolema" (Room 6:23), että "ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista" (Hepr 9:22) ja miten syytön saattoi verensä vuodattamalla lahjoittaa elämän syylliselle.

Niin kuin uhrikaritsalta riisutusta nahasta valmistettiin puvut Aadamille ja Eevalle, vastaavasti Jeesuksen ristiinnaulitsemisen yhteydessä Hänen vaatteensa riisuttiin Hänen yltään ja jaettiin sotilaille (Joh 19:23-24), jotka saattoivat pukeutua niihin. No syvemmin ottaen Jeesus riisuutui tuona hetkenä puhtaudestaan ja vanhurskaudestaan, jotta me voimme pukeutua niihin, jotta me voisimme pukeutua Häneen.

10. Minä iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni riemuitsee minun Jumalassani, sillä hän pukee minun ylleni autuuden vaatteet ja verhoaa minut vanhurskauden viittaani,

yljän kaltaiseksi, joka kantaa juhlapäähinettä niinkuin pappi, ja morsiamen kaltaiseksi, joka on koruillansa kaunistettu. (Jes 61:10).

Viikunalehtipuku ei perustunut elämän antamiseen eikä veren vuodattamiseen ja siksi se ei voinut sovittaa syntiä eikä poistaa alastomuutta, mutta uhrieläimen veren hinnalla valmistettu nahkapuku teki sen.

2.4.2.6. Jumala puki puvun

21. ... ja puki ne heidän yllensä (3:21)

Jumala itse teki puvut ja nyt Hän vielä puki ne heidän ylleen. Aadamilla ja Eevalla ei ollut näin mitään osuutta (ansiota) koko tapahtumaan, he olivat alusta loppuun asti vain vastaanottavana osapuolena. Yhtä varmasti pelastus on kokonaan Jumalan teko. Se ei ole meidän ja Jumalan yhteistyön tulos vaan yksin Jumalan teko:

10. ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta." (Ilm 7:10)

Tähän kuvaan sopii syvin se, että yksi Jeesuksen opetuslapsista kavalsi Hänet ja loput pakenivat jättäen Hänet yksin kulkemaan ristintietään (Jeesus tiesi tämän etukäteen, Joh 16:32).

2.4.3. Karitsa-teema Raamatussa

Jumalan itsensä paratiisissa uhraama sijaisuhri viittasi tosiaan Jumalan Karitsaan, Jeesukseen Kristukseen, joka uhrattiin Golgatalla, mutta oli Jumalan neuvopäätöksen mukaan ikään kuin teurastettu jo ennen maailman perustamista:

20. hänen, joka tosin oli edeltätiedetty jo ennen maailman perustamista, mutta vasta viimeisinä aikoina on ilmoitettu teitä varten (1. Piet 1:20)

8. ... kirjoitettuna maailman perustamisesta asti teurastetun Karitsan elämäkirjaan (Ilm 13:8 Saarisalon käännös, JKR, ...)

Raamattu on rakennettu Pyhän Hengen ohjauksessa niin, että siinä kerran esiin nostettuja teemoja ja ajatuksia kehitellään eteenpäin ja täydennetään. Hyvän käsityksen saamiseksi mistä tahansa aiheesta tulee olla valmis tutkimaan kyseistä aihetta läpi Raamatun. Ja yksi tällainen läpi Raamatun etenevä ja kerta kerralta täydentyvä aihe on juuri katsomamme Karitsa -teema, jonka tutkimista voitaisiin jatkaa, mutta nyt emme tee sitä.

4. tunti: su 8.10. klo 12

2.5. Ihmisen karkottaminen paratiisista ja kerubit

2.5.1. Mitä paratiisielämä edustaa?

7. ... Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa. (Ilm 2:7).

14. Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ... (22:14)

2. Tunnen miehen, joka on Kristuksessa: neljätoista vuotta sitten hänet temmattiin kolmanteen taivaaseen ... 4. paratiisiin ... (2. Kor 12:2,4)

8. Mutta me olemme turvallisella mielellä ja haluaisimme mieluummin muuttaa pois ruumiista ja päästä kotiin Herran tykö. (2. Kor 5:8)

Raamatussa kerrottu maallinen Eedenin paratiisi heijasti näin taivaallista paratiisia, taivasta ja Herran luona olevaa kotia. Tulevaa tarkastelua varten toteamme, että myös ilmestysmajan (ja Herran temppeli) kaikkeinpyhin, missä ylimmäinen pappi palveli, edusti paratiisin tavoin taivasta:

24. Sillä Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen (Hepr 9:24)

Näin ennen lankeemusta paratiisissa ollut ihminen Jumalan kuvana ja kaltaisena, synnistä mitään tietämättömänä, heijasti ihmisen olotilaa kerran taivaassa. Ja luomakunta Jumalan käden jäljiltä heijasti sitä, millainen se tulee olemaan 1000-vuotisessa valtakunnassa (Jes 11:6-8; 65:25) ja ennen kaikkea millainen uusi maa tulee olemaan (Ilm 21:1).

2.5.2. Miksi ihminen karkotettiin paratiisista?

22. Ja Herra Jumala sanoi: "... Kun ei hän nyt vain ojentaisi kättänsä ja ottaisi myös elämän puusta ja söisi ja eläisi iankaikkisesti!"

23. Niin Herra Jumala ajoi hänet pois Eedenin paratiisista viljelemään maata, josta hän oli otettu. (3:22-23)

Herran sanoista saa vaikutelman, että elämän puusta syöminen olisi sementoinut vallitsevan tilanteen, se olisi jäänyt pysyväksi eikä Jumalakaan olisi voinut sitä enää muuttaa paremmaksi. Estääkseen tämän suuronnettomuuden Jumala karkotti ihmisen paratiisista, pois elämän puulta, ettei hän voisi ojentaa kättänsä ja söisi siitä.

Jumalan käsitteistössä "paratiisi" -sana on nimittäin varattu paikalle ja olosuhteille, missä ihminen elää synnistä vapaana Jumalan kuvana ja kaltaisena ja missä luomakuntakin on vapaa turmeluksen orjuudesta (3:17-18; Room 8:21).

Mutta vaikka Jumala syntiinlankeemuksen jälkeen puki Aadamin ja Eevan nahkapu-kuun ja yhteys Jumalaan palasi, niin tämä ei poistanut muita syntiinlankeemuksen seurauksia: ihmisluonto oli edelleen turmeltunut (perisynti, taistelu hengen ja lihan välillä, Gal 5:16-17; 1. Piet 2:11), ruumis alkoi painua maata kohden (alkoi luonnollinen vanheneminen ja sairastelu) ja luomakunta (eläin- ja kasvikunta) oli edelleen kirouksen alla (Room 8:19-22). Näin ihmisen ja luomakunnan tilanne oli edelleen sellainen, että sen jääminen pysyväksi tällaiseksi ei ollut Jumalan suunnitelma, ei hyväksi ihmiselle eikä luomakunnalle.

2.5.3. Mihin päin ihminen karkotettiin paratiisista?

Jumala siis karkotti Aadamin ja Eevan pois paratiisista. Mutta mihin suuntaan heidät karkotettiin?

24. Ja hän karkoitti ihmisen ja asetti Eedenin paratiisin itäpuolelle kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä. (3:24)

Jakeen 3:24 mukaan heidät karkotettiin itään päin Eedenistä, koska sieltä päin paratiisia lähestyvän tien portille Jumala asetti kerubit estämään sinne takaisin pääsyn.

Itään päin meneminen merkitsee Raamatun kielessä samaa kuin Jumalan luota pois-päin meneminen ja vastaavasti idästä päin palaaminen merkitsee Jumalan luokse palaamista. Mutta tämä aihekokonaisuus on karitsa-teeman tavoin oma aiheensa emmekä mene siihen nyt tarkemmin.

2.5.4. Mistä paratiisin porttia vartioivat kerubit miekkoineen puhuvat?

24. ... asetti ... kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä. (3:24)

Kerubit puhuvat Jumalan läsnäolosta, Hänestä peljättävänä, pyhänä ja tinkimättömänä tuomarina valtaistuimellaan (2. Moos 25:22; Hes 10-11; Ps 80:2; 99:1; Jes 37:16). Ja miekka kuvaa kaiken läpitunkevaa ja erottelevaa Jumalan sanaa (Ef 6:17; Hepr 4:12-13), ja tässä erityisesti Hänen tinkimätöntä lakiaan tuomion täytäntöön pannaan (kts. 3. Moos 26:25; Jer 12:12; Room 13:4).

Kerubiin tarkoitus oli miekalla surmaten estää jokaisen syntisen ihmisen pääsy paratiisiin, joka edusti siis taivasta. Ja koska kaikki olivat tehneet syntiä ja ruumiskin oli kuollut synnin tähden (Room 8:10), kukaan ei voinut astua tuosta portista sisälle Eedenin paratiisiin eikä sen todelliseen vastineeseen, taivaalliseen paratiisiin.

Suljettu portti julisti näin, ettei ihmisellä itsessään ole mahdollista palata siihen olotilaan, mikä vallitsi ennen syntiinlankeemusta. Lain ehdoton vaatimus ja Jumalan pyhyys estivät sen miekan tavoin.

Paratiisin portin tavoin myös taivasta kuvaavan ilmestysmajan kaikkienpyhimmän portissa eli esiripussa (väliverhossa) oli taidokkaasti kudottuja kerubeja (2. Moos 26:31) ikään kuin vartioimassa sisälle pääsemistä niin, että vain ylimmäinen pappi saattoi astua sinne ja hänkin vain kerran vuoteen uhriverta mukanaan:

2. Ja Herra sanoi Moosekselle: "Sano veljellesi Aaronille: älköön hän joka aika menkö pyhimpään, esiripun sisäpuolelle, armoistuimen eteen, joka on arkin päällä, ettei hän kuolisi; sillä minä ilmestyn pilvessä armoistuimen kohdalla. (3. Moos 16:2)

7. mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, ei ilman verta ... (Hepr 9:7)

2.6. Paratiisin portin ja kaikkeinpyhimmän esiripun avautuminen

Suuri kysymys kuuluu: miten nämä kaksi kerubiin valtiomaa porttia, paratiisin ja kaikkienpyhimmän, avautuivat eli miten tie taivaaseen avattiin?

2.6.1. Miekka löi Jeesusta

Viimeiseltä aterialta Öljymäelle matkatessaan Jeesus omisti käsillä olevan aiheen kannalta jotakin oleellista, Hän omisti itselleen Sakarjan kirjasta sanat: "*Heräjä, miekka, minun paimentani vastaan ja minun lähintä miestäni vastaan ... Lyö paimenta, ja joutukoot lampaat hajallensa*" (Sak 13:7, Matt 26:31). Tässä porttia vartioivalle kerubeille (1. Moos 3:24) huudetaan kuin heräämistä, sillä kohta porttia lähestyisi syntisen ihmisen suunnasta kaikkien synnit ja sairaudet kantava mies, joka mitään väistelemättä ja empimättä, kiertoteitä etsimättä, kävelisi suoraan kohti tätä Jumalan lyövästä miekasta. Mutta eikä tämän miehen kanssa, Hänessä, lähestyy tätä sa-

maa porttia langennut Eeva ja Adam, veljensä murhannut Kain, murhaan ja aviirikokseen langennut Daavid ja kieltäjä Pietari, mutta myös sinä ja minä kaikkine synteinemme, sillä Jeesushan oli sanonut: *"kun minut ylennetään maasta (= ylennetään ristille, Joh 12:33), niin minä vedän kaikki tyköni."* (**Joh 12:32**)!

Ja kun kuulet keskimmäiseltä ristiltä huudon *"Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit"* (**Matt 27:46**) ja kun näet, kuinka Jeesus *"kallistaa päänsä ja antoi henkensä"* (**Joh 19:39**), tiedät, että taivaallisen paratiisin porttia vartioiva miekka (1. Moos 3:24) on iskenyt Jeesusta – ja se on samalla iskenyt kaikkia syntisiä ihmisiä, sinua ja minua – avaten portin taivaalliseen paratiisiin (ryöväri pääsi sisälle paratiisiin, Luuk 23:43; palaamme tähän). Ja kun kuulet, kuinka *"temppelin esirippu repeää kahtia"* (**Matt 27:51**), tiedät, että taivaallisen temppelin kaikkeinpyhimmän esirippua vartioiva miekka on iskenyt Jeesusta – ja se on samalla iskenyt kaikkia syntisiä ihmisiä, sinua ja minua – avaten tien taivaalliseen kaikkeinpyhimpään:

19. Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeinpyhimpään,

20. jonka pääsyn hän on vihkinyt meille uudeksi ja eläväksi tieksi, joka käy esiripun, se on hänen lihansa, kautta (Hepr 10:19-20).

2.6.2. Miekka lyö meitä tai on meille tuppeen laitettu

Tämän lyönnin ansiosta nämä portit tulivat avatuiksi ja porttia vartioiva Jumalan miekka tuli tuppeen laitetuksi – mutta suuri kysymys kuuluu: keille se on tuppeen laitettu eli keille nämä portit on avattu, keille se on edellä kerrotusta huolimatta edelleen lyöntivalmiina, keille ne pysyvä edelleen suljettuina.

Nostamme Raamatusta esiin neljä kertomusta, jotka valottavat tätä asiaa.

2.6.2.1. Kuinka esikoinen pelastui miekalta pääsiäisyönä Egyptissä?

13. Ja veri on oleva merkki, teille suojelukseksi, taloissa, joissa olette; sillä kun minä näen veren, niin minä menen teidän ohitsenne, eikä rangaistus ole tuhoava teitä ...

22. ... Älköönkään kukaan menkö ulos talonsa ovesta ennen aamua.

23. Sillä Herra kulkee rankaisemassa egyptiläisiä; mutta kun Herra näkee veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee hän sen oven ohi eikä salli tuhoajan tulla teidän taloihinne teitä vitsauksella lyömään. (2. Moos 12:13,22-23,27)

Jumala oli antanut tähän mennessä yhdeksän vitsauksen kohdata Egyptiä. Neljännestä vitsauksesta eteenpäin Herra oli erottanut Goosenin maan (8:22), israelilaisten asuinalueen, etteivät vitsaukset koskettaneet sitä eikä siellä asuvia. Mutta tämä viimeinen vitsaus, esikoisten surma, kosketti jälleen kaikkia ilman erotusta. Ainoastaan miekalla surmatun karitsan veri oveen siveltynä antoi sisäpuolella oleville suojan tuhoajan lyönniltä (vrt. Hes 9:6), surmanenkeli miekalta (Ps 78:49-51; 1. Aik 21:12,15).

Mihin veren antama suoja perustui? Koska Jumalan sanan mukaan elämä (= "sielu" VT:ssa) on veressä (3. Moos 17:11), sivelty veri ovesta kertoi Jumalalle (*"kun minä näen veren"*), että kuolema on jo vierailut tässä kodissa, miekka on jo lyönyt esikois-karitsan esikoispojan sijaan, viaton on jo antanut elämänsä viallisen edestä. Siksi ja vain siksi tuhoaja meni tämän kodin ohitse, mutta iski kuolettavasti kaikkialla, missä veren merkkiä ei ollut (12:29-30) – sillä jo tuolloin oli voimassa sanat: *"ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista."* (**Hepr 9:22**).

Ja me tiedämme Egyptin teurastetun pääsiäiskaritsan kuvaavan Jeesusta Jumalan teurastettuna Karitsana (Joh 1:29; 1. Kor 5:7). Vain Hänen verensä vihmonta ylemme ja sydämeemme pelastaa meidät Jumalan miekalta ja aukaisee oven ja portin sisälle pelastukseen ja kerran taivaaseen (Hepr 10:19-22; 1. Piet 1:2).

2.6.2.2. Kuinka portto Raahab pelastui miekalta Jerikossa?

Portto Raahab sukulaisineen asui syntiensä tähden tuomitussa, tuhon omaksi vihittävässä, Jerikossa. Raahab tiesi tämän ja uskoi, että näin tulee tapahtumaan, sillä hän oli kuullut, kuinka Herran oli kuivannut Kaislameren vedet israelilaisten tieltä ja mitä Hän oli tehnyt Jordanin tuolla puolella kahdelle amorilaisten kuninkaalle (2:10). Siksi hän otti rauha mielessä Joosuan lähettämät vakoojat vastaan, suojeli heitä henkensä uhalla ja tunnusti heille uskonsa Israelin Jumalaan pyytäen armoa ja henkiin jättämistä:

12. Niin vannokaa nyt minulle Herran kautta, että niinkuin minä olen tehnyt teille laupeuden, tekin teette laupeuden minun isäni perheelle; ja antakaa minulle varma merkki siitä,

13. että jätätte eloon minun isäni, äitini, veljeni, sisareni ja kaikki heidän omaisensa ja pelastatte meidät kuolemasta." (Joos 2:12-13)

Ja hän sai vastauksen ja vakuutuksen – joka oli kuitenkin ehdollinen:

17. Niin miehet sanoivat hänelle: "Me olemme vapaat siitä valasta, jonka meille vannotit,

18. jollet sinä, kun me tulemme tähän maahan, sido tätä punaista nauhaa siihen ikkunaan, josta laskit meidät alas, ja kokoa isääsi, äitiäsi, veljiäsi ja isäsi koko perhettä luoksesi taloon.

19. Ja kuka vain menee talosi ovesta ulos, sen veri tulkoon hänen oman päänsä päälle, ja me olemme vastuusta vapaat; mutta kuka vain on sinun kanssasi talossa, sen veri tulkoon meidän päämme päälle, jos kenen käsi sattuu häneen." (2:17-19)

Ja heti tämän jälkeen kerrotaan miten Raahab "sitoi sen punaisen nauhan ikkunaan." (2:21)

Raahabin asunto oli kiinni muurissa ja näin ovi avautui sisälle kaupunkiin, mutta ikkuna, josta hän laski vakoojat alas ja mihin hän sitoi saamansa punaisen nauhan, oli muurin ulkopinnassa. Kun israelilaiset sitten tulivat ja kiersivät Jerikon muureja, he näkivät seitsemän päivän ajan Raahabin ikkunaansa sitoman verenpunaisen (alkukielii!) nauhan, liiton merkin, pelastuksen takeen. Ja kun Jeriko tuhottiin, Raahab ja kaikki hänen huoneessaan olevat sukulaisensa pelastettiin miekan terältä (6:17, 21-25).

Verenpunainen nauha puhuu selvästi Kristuksen puhkaistusta kyljestä vuotavasta verestä ja vedestä (Joh 19:34), jonka kautta mekin pelastumme Jumalan miekalta.

Ja Matteuksen evankeliumi osoittaa mitä muuta tämä pelastus tarkoitti: Raahab avioidui Juudan sukukuntaan kuuluvan miehen kanssa, hänestä tuli Ruutin kirjasta tunnetun sukulunastajan, Kristuksen esikuvan, Booan (huom. Salma otti vaimokseen kanaanilaisen portto Raahabin ja tästä liitosta syntynyt Boos otti vaimokseen moobilaisen Ruutin, vaikka moobilaisten seurakuntaan ottaminen oli kiellettyä aina kymmenenteen sukupolveen saakka, 5. Moos 23:3) äiti, ja vieläkin enemmän: hänestä tuli Kristuksen kantaäiti (Matt 1:5). Näin suuri pelastus on (Hepr 2:3), näin suuria asioita seurasi yhden syntisen pelastumisesta! Ja tämä voi toistua vielä tänäkin päivänä meidän kohdallamme ja meidän kauttamme: koko perhekunta ja suku voi pelastua (Apt 11:14) kuten Raahabin kohdalla tapahtui.

2.6.2.3. Miksi Jerusalemiä tuhoamaan nostettu miekka laitettiin tuppeen?

Daavidin aikana Herran lähettämä tuhoajaenkeli miekkoineen oli liikkeellä surmaamassa synnin rangaistuksena Israelin kansaa ja kaatuneita oli jo 70 000 (2. Sam 24:15; 1. Aik 21:14). Kun Daavid näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä paljastettu miekka kädessään ojennettuna Jerusalemin yli, tuli hänelle Herran sana: *"Mene ja pystytä Herralle alttari jebusilaisen Araunan (= Ornanin) puimatantereelle"* (2. Sam 24:18) eli siihen kohtaan, missä Herran enkeli seiso paljastettu miekka kädessään. Daavid teki näin, teurasti ostamansa härät *"ja kun hän huusi Herraa, vastasi Herra tulella, jonka hän lähetti taivaasta polttouhrialttarille"* (1. Aik 21:26; sytyttävä tuli ehkä enkelin miekasta, 1. Moos 3:24; vrt. Tuom 6:21).

Mutta tärkeintä on se, mitä tapahtui tämän jälkeen:

27. *Ja Herra käski enkelin pistää miekkansa tuppeen.* (21:27; vrt. miekka ei tuppeen: Jer 47:6-7; Hes 21:2-5)

Miksi Herran käski enkelin pistää miekkansa tuppeen, miksi Jerusalemin asukkaita ei miekka surmannut niin kuin muita? Siihen on vain yksi oikea vastaus: Daavidin kädessä ollut miekka oli surmannut härät Jerusalemin asukkaiden sijaisuhrina ja näin Jumalan miekka sai mitä se Herran lain edustajana oli vaatimassa, näin Jumalan viha syntiä kohtaan tuli tyydytetyksi ja miekka voitiin laittaa tuppeen.

Seurakunta Kristuksen morsiamena, uutena ja pyhänä Jerusalemina (Ilm 3:12; 21:9), välttää tuomion, koska Kristus syntiemme ja sairauksiemme kantajana kärsi rangaistuksen meidän edestämme tullen Jumalan miekan surmaamaksi (Room 5:6-8; 8:32; 2. Kor 5:14-15; Gal 3:13; Hepr 2:9). Vain tämän kautta me pelastumme!

2.6.2.4. Kuinka ristinryöväri pääsi paratiisiin suljetusta portista sisään?

39. *Niin toinen pahantekijöistä, jotka siinä riippuivat, herjasi häntä: "Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä."*

40. *Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: "Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alainen?"*

41. *Me tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekomme ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt."*

42. *Ja hän sanoi: "Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi."*

43. *Niin Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa."* (Luuk 23:39-43)

Jeesuksen lisäksi ristillä oli kaksi ryöväriä. Kumpikin olivat yhtä syyllisiä ja yhtä syntisiä, mutta vain toiselle Jeesus lupasi pääsyn paratiisiin, sinne, minkä porttia kerubit miekkoineen vartioivat (1. Moos 3:24). Miksi vain toiselle?

Siksi, että sen ryöväriin, jolle pääsyä ei luvattu, elämän viimeisiksi sanoiksi on kirjattu Kristusta pilkkaavat sanat. Näemme miten ihminen voi olla lähellä Vapahtajaa ja kuitenkin joutua kadotukseen. Ihminen voi hyljätä Jeesuksen jopa kuolinpäivänään.

Mutta se ryöväri, jolle Jeesus lupasi pääsyn:

- pelkäsi Jumalaa: sanoi toiselle: *"Etkö sinä edes pelkää Jumalaa"* – Herran pelko on harvinaista
- myönsi olevansa syntinen: *"Me (myös minä) tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekomme ansaitsevat"* – tämäkin on harvinaista
- tunnusti Jeesuksen syyttömyyden: *"mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt"* – vrt. tuomitsijoiden (suuri neuvosto, kansa) huudot Jeesuksen syyllisyydestä

- tunnusti Jeesuksen valtakuntansa kuninkaaksi: *"kun tulet valtakuntaasi"* – vrt. *"ei meillä ole kuningasta, vaan keisari"*, *"Älä kirjoita: 'Juutalaisten kuningas', vaan että hän on sanonut: 'Minä olen juutalaisten kuningas'."*, ...
- uskoi Jeesuksen ylösnousemukseen: *"kun tulet valtakuntaasi"* – oliko ainut ylösnousemuksen uskoja? Vrt. *"me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin"*
- pyysi henkilökohtaista itsensä muista: *"Jeesus, muista minua"* – useasti muista meitä
- ja kaikki tämän hän sanoi suullaan ääneen lausuen – ei hävennyt

Jos tällaisen uskon ja näiden ääneen lausuttujen tunnustusten jälkeen ei taivaallisen paratiisin portit aukene, ne eivät aukene sitten kenellekään! Hänen kohdallaan toteutui Raamatun sana: *"sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan"* (**Room 10:10**).

Mutta koska Jeesus sanoi ryövärille, että *"tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa"*, niin tähän edellytti sitä, että Jeesus oli ennen ryöväriä jo mennyt paratiisiin avaamalla kuolemansa kautta paratiisin portin (tätähän vastasi suljetun kerubikuvioiden temppelin esiripun repeäminen auki Jeesuksen kuoleman hetkellä, Matt 27:50-51) ottamalla syntiemme kantajana itse vastaan kerubien miekan lyönnin – kuten aikaisemmin olemme todenneet. Tämän seurauksena porttia vartioiva kerubimiekka laitettiin tuppeen sitä Kristuksessa lähestyvien osalta! Jumala ei koskaan rankaise kahta kertaa samoista synneistä, ensin Kristusta ja sitten vielä meitä.

Miksi muuten Jeesus tuli naulituksi ristille yhdessä toisten kanssa eikä yksinään erillään muista? Jeesus oli sanonut: *"kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni."* (**Joh 12:32**) ja Johannes selittää tätä jatkaen: *"Mutta sen hän sanoi antaen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla hän oli kuoleva."* (**12:33**). Jeesuksen ollessa ristillä Hänessä koko ihmiskunta tuli ristiinnaulituksi ja nämä kaksi miestä havainnollistavat tätä edustaen kaikkien aikojen kaikkia ihmisiä. Hän, joka ei päässyt paratiisiin, edustaa niitä, joiden puolesta Kristus on myös kuollut – mutta turhaan koska he kieltäytyvät uskomasta Häneen. Ja hän, joka pääsi paratiisiin, edustaa niitä, jotka hyödyntävät Kristuksen ristinkuoleman omakohtaiseksi pelastukseksi: *"Hän kuoli syntieni tähden."*

Kysymme hiukan akateemisen kysymyksen: miksi järjestys oli se, että Jeesus oli keskellä ja toinen pahantekijöistä oli Hänen oikealla ja toinen vasemmalla puolellaan? Ajantavanmukaan päärikollisen paikka oli keskellä, mutta mikä hengellinen totuus tässä on sisällä? Risti jakaa ihmiset kahteen joukkoon, toiset Hänen oikealla puolella oleviin ja toiset Hänen vasemmalla puolella oleviin – kuten viimeisellä tuomiolla nähdään: lampaat ovat oikealla puolella ja vuohet vasemmalla puolella (Matt 25:32s.). Oikealla puolella olevat saavat kuulla sanat: *"Tulkaa, minun Isäni siunatut, ja omistakaa se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti."* (**25:34**), eikö tämä vastaa sanoja *"tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa"*. Mutta vasemmalla puolella oleville sanotaan: *"Menkää pois minun tyköäni, te kirotut, siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä."* (**25:41**) – tämä vastaa sen herjaavan ryövärin (Mark 15:32; toinen teki parannuksen, toinen ei) osaa.

2.6.3. Yhteenveto esimerkeistä

Edellä kerrotut esimerkit osoittavat: Miekkan pysyminen lyöntivalmiina tai sen tuppeen meneminen riippuu yhdestä asiasta, ei siitä, oletko suuri syntinen tai pieni syntinen, vaan siitä, onko Kristus sinun henkilökohtainen sijaisuhri. Jos Hän on, niin eräänä

päivänä, kun saavut portille, miekkaa kantavat kerubit näkevät sinussa Kristuksen veren merkin, todistuksen jo kärsitystä kuolemasta, ja he pistävät miekkansa tuppeen ja vetävät käden lipaan sinun kulkiessa portista sisälle. Mutta jos Kristus ei ole sinun uhrisi, he vetävät miekkansa esiin salaman tavoin ja lyövät sinut kuoliaaksi etkä sinä pääse porteista sisälle Jumalan taivaaseen, varsinaiseen paratiisiin.

3. Pääsy takaisin taivaalliseen paratiisiin on riemullista sanomaa

Maallisesta paratiisista, Edenin puutarhasta, alkuaan Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi luodun mutta sittemmin langenneen ja koko luomakunnankin kirouksen alaisuuteen saattaneen ihmisen karkottamisen jälkeen tapahtuva paluu Kristuksen sovitus- ja lunastustyön perusteella taivaalliseen paratiisiin, elämän puun äärelle, on riemullista riemullisin tapahtuma.

Ja huomaa, että taivaallisessa paratiisissa asiat ovat paremmin kuin maallisessa paratiisissa:

- maallisessa paratiisissa oli elämän puun lisäksi kielletty hyvän ja pahantiedon puu (2:9), taivaallisessa paratiisissa on vain elämän puu (Ilm 22:2,14)
- maanpäälliseen paratiisiin saattoi vihollinen luikerrella käärmeen muodossa (1. Moos 3:1s, mutta taivaalliseen paratiisiin se ei voi tulla, koska se on heitetty ikuisiksi ajoiksi tuli- ja tulikivijärveen (Ilm 20:10)
- vaikka ensimmäisellä ihmisparilla oli turmeltumaton eli perisyntien ja sairauksista vapaa ruumis, se oli kuitenkin maasta maallinen (1. Moos 2:7; 1. Kor 15:47), mutta taivaallisessa paratiisissa meidän ruumiimme on Kristuksen kirkastetun ruumiin kaltainen (1. Kor 15:52-53; Fil 3:21; 1. Joh 3:2).

Raamatussa on tästä riemullisesta taivaalliseen paratiisiin paluusta heijastuksenomaisia kertomuksia ja säädöksiä. Loppuun nostamme niistä esiin muutamia, mutta oikeastaan vain nimeltä mainiten:

(1) Israelin kansan Egyptin rakanasta orjuudesta vapautuminen ja omaan itsenäiseen maahansa palaaminen (vrt. Hepr 4:8-10)

(2) Kertomus moabilaisesta Ruutista, josta sukulunastuksen kautta tuli Israelin kansalainen ja yksi Jeesuksen kantaäideistä (Ruutin kirja; Matt 1:5)

(3) Kertomus Daavidin armahtamasta, takaisin kotimaahansa palaavasta, omaisuutensa takaisin saavasta ja kuninkaan pöytään päässevästä Mefibosetista (2. Sam 9:7,9)

(4) Kertomus isän armahtamasta ja kotiin palaavasta tuhlaajapojasta (Luuk 15:12-13,20-24)

(5) Joka 50 vuosi vietettävä riemuvuosi:

9. Ja seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä anna pasunan raikuen soida; sovituspäivänä antakaa pasunan soida koko maassanne.

10. Ja pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa vapautus maassa kaikille sen asukkaille. Se olkoon teille riemuvuosi; jokainen teistä saa silloin palata perintömaallensa ja sukunsa luo. (3. Moos 25:9-10)

Seurakunnalle ylöstempaaminen on riemuvuoden alkamisen hetki. Myös 1000-vuotisen valtakunnan alkaminen ja lopulta uuden taivaan ja maan luominen ovat riemuvuoden alkamisia.